

Üzlet és kultura

Omnibus városi kulturakciók híre kering már napok óta a városban. A napisajtó, közéletünknek ez az érzékeny szeizmográfja szinte egyforma lengésekkel jelzi, hogy valami készül a városháza épületének magányos tornya alatt. A polgármester energikus vizsgálatról beszél és a városi hivatalosobákban, szabad pillanataikban savanyu mosollyal nézegetik a városi tisztviselők azokat a képsorolási jegyeket, amelyekért darabonként 20 lejt voltak le a napokban fizetéseikből és amelyeknek a sorshuzása egyelőre váratlanul elmaradt. Üzlet és kultura furcsa keverékű illatban kavargó a városháza megnépesedett folyosóin és a város közvéleménye felfigyel: mi is történik tulajdonképpen a város kulturális ügyosztályában?

Kissé feltűnő-számban gyűltek össze azok az események, amelyek a közérdeklődést a városi kulturális ügyosztály gyűjtőpontjába terelik. Kiderült, hogy Aradváros hivatalos jelzésével és pecsétjével ellátva olyan sorsjegyeket zúdítottak az aradi lakosságra, melynek jövedelméből csupán 10 százalékot szántak a nagyhangon propagált célra: az árvízkarosultak felségélyezésére, a többi kilencven többé-kevésbé tisztázott magánüzleti vállalkozást kíván hangzatos címek alatt gazdagítani. Kiderült továbbá, hogy a kulturális ügyosztály hatáskörében olyan helyzetbe sodródott egy jónévi budapesti színész-együttes, hogy márol-holnapra menekülésszerűen kellett eltávoznok Aradról, mert közel huszezer lejükbe került az, hogy egyetlen egy estén játszhattak az aradvárosi publikum előtt. Elszámolási differenciák merülhettek fel a városi kulturális ügyosztály és a társulat menedzser, a menedzser és a szintársulat tagjai között, a nyolc összegek felett, amelyekről egyszerre többféle nyugták is készültek. A vége pedig: „se pénz, se posztó.” Arad napról-napra lejjebb és lejjebb süllyed azon a fekete listán, amelyet komoly művészkörök csináltak az ország egyes városairól: hova lehet menni, hol fogadja igazi kultura a művészet hivatott művelőit, vagy hol fogadja őket harcos üzleti szellem és lappangó, vagy nem is titkolt nyereszkedési láz?

Aradváros kulturális ügyosztálya az eddigi megállapítások szerint több fogékonyságot mutat a gazdasági, mint a kulturális kérdések iránt. Pedig — akárhogy is vesszük — mégis csak az volna feladata, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel az egyre szaporább színházi botrányok, kulturális vonatkozású üzleti rablóvállalkozások ellen szálljon harcra és lelkiismeretesen, önzetlen idealizmussal juttasson érvényesüléshez minden értékes művészeti ágat Aradváros területén. Hiszen nem nagy kívánság, hogyha még a mai világban is azt várjuk el, hogy éppen a hivatalos kulturális hatóságok né tekintsek a művészetet a maga kiszolgáltatottságában az élmekek béketűrő, jámbor fejőstehenének. Csak azt várják el, hogy bár a kulturális hivatali vonatkozásban álló hatóságaink akadályozzák meg a tömegek kihasználását és ezt követő elkedvetlenítését. S ha nem akadályozzák meg, legalább ne segítsék elő. Az efajta kultura csak eltaszthatja, csak elrettentheti a szép és a harmonikus művészi megnyilatkozások után áhító emberek lelkét és ez a gyászos szerepkör igazán nem talál a városi kulturális ügyosztályra.

Aradváros polgársága joggal néz várakozással a városházi házivizsgálat megállapításai elé. Am ettől függetlenül éppen itt volna az ideje, hogy a város vezetősége a rendszerrel szakítson. Nem viselheti, nem vállalhatja

Averescu a választások elhalasztását követeli

A Regát féltékeny Erdély előretörésére — A választási rendőrség táviratilag tiltakozott a királynál a választási visszaélések miatt — A pártok kiáltványainak tömege jelenik meg naponként

Maniu-kormányt várnak őszre

Bucurestiből jelentik: Averescu marsall lapja, az Indreptarea hevesen állást foglal a választások elhalasztása mellett. A lap szerint meg kell akadályozni, hogy az erdélyiek teljesen kezükbe vegyék az uralmat a régi királyság felett és ezért mértékadó körökben felmerült az a terv, hogy a választásokat egy hónappal elhalasszák.

A különböző pártokból alakult választási rendőrség ma távirattal fordult az uralkodóhoz. A táviratban bejelentik, hogy Romanai megyében, az ottani prefektus által szervezett csapatok megakadályozzák az ellenzék választói gyűléseinek megtartását és brutalizálják a jelölteket. A távirat aláírói arra kéri az uralkodót, biztosítsa a választások szabadságát.

Lupu dr. egyetlen program-pontja az infláció

A manifesztumok hosszú sorához ma csatlakozott dr. Lupu Miklós kiáltványa. A manifesztumban a pártvezér kijelenti, hogy a nemzeti-parasztpárt töredékéből kinevezett kormány semmi esetre sem hozhatja az országba azt a tiszta levegőt, amelyre szükség van. Lupu dr. ismét az infláció mellett foglal állást, amely úgy látszik egyetlen program-pontja.

A Dimineata szerint a kormány az ellenzéknek érdekes kortesfogását leplezte le. Egyes adófönökök, akik különböző ellenzéki pártok tagjai, sorban felkeresik a községek lakosságát és mindenütt foglalatásokat és végre-

hajtásokat eszközölnek. A foglalatásokra vonatkozólag kijelentik, hogy a prefektus utasítására kell szigorú adóbehajtásokat rendezni. A lap szerint az adófönökök ellen megindult a fegyelmi eljárás.

A délutáni órákban egy újabb manifesztum jelent meg. A Nemzeti munka- és földművespárt adta ki, amely bejelenti, hogy kész kormány-programja van. Ebben szerepel az infláció kérdése, a mezőgazdasági adósságok megfelelő rendezése, az állami szállítók nyomban ki fizetése, az adók leszállítása, valamint a kivitel emelése.

Az Adeverul cikket ír legújabb számában az erdélyi politikai helyzet kibontakozásáról. „Attól kezdve, hogy Maniu megtette az első lépést és jelöltette magát, — írja az Adeverul, — kikristályosodik lassanként az erdélyi politikai helyzet.” Egyedül Maniu képes a mai viszonyok között összetartani a pártot, ami valóban életbevágóan fontos. Így ősszel Maniu-kormány lesz, — fejezi be cikkét az Adeverul, — amely egész sorozatát hozza az állami és gazdasági életünket reorganizáló nagy reformoknak.

Az egyes aradi pártokban is erősen folynak az előkészületek a választási agitációra. Holnap délután érkezik Aradra a liberális párt egyik tekintélyes vezetőségének, Manolescu Dimitrie egyetemi tanár, volt szenátor, aki részt vesz a párt aradi értekezletén. Az esti órákban nagy értekezlet lesz az aradi liberális párt klubhelyiségében, ahol az Aradon és megyében folytatandó agitációs gyűlések kérdését beszélnek meg.

Papen és Herriot váratlanul megegyeztek

A francia kormányelnök Apponyival, Titulescuval és Marinkoviccsal tárgyal --- A német tömegcikkeket a francia gyarmatokon helyezik el Tizenöt éves Treuga Dei készül

Lausanne-ből jelentik: Papen és Herriot mai beszélgetése váratlanul kielégítő eredménnyel járt. Csak ma derült ki, hogy Herriot tegnap tárgyal Apponyival, Titulescuval és Marinkoviccsal. Papen ma Berlinbe utazott és hétfőn tér vissza, ugyanezen idő alatt Herriot Párisban fog tartózkodni. Herriot kijelentette, hogy MacDonalddal sikerült megegyeznie a közösen követendő álláspont tekintetében. Ebből arra következtetnek, hogy Anglia nem ragaszkodik mereven a jóvátétel törlesztéséhez. Németország nem kívánja, hogy Franciaország ingyen mondjon le a jóvátételről és kompezációként keresik a francia tőke és ipar együttműködését a német tőkével. A

franciák biztosítani akarják, hogy a német tömegcikkeket a francia gyarmatokon elhelyezést nyernek. Szóba került a mai tárgyaláson a dunai államok gabonaárának revalorizációja is. Az angol-francia megegyezés hír szerint egy 15 éves Treuga Dei jelentene.

Papen német birodalmi kancellár ma este egyenegyed hét órakor elhagyta a francia-német tárgyalások színhelyét, hogy a berlini gyorsvonatot elérje. Herriot elkísérte a német vezető államférfit kocsijáig és szívélyesen elbeszélgetett vele. Papen kijelentette, hogy meg van elégedve a tárgyalások eddigi eredményével és hétfőn visszatér Lausanneba. Papen távozása után tovább folytatták a francia-német konferenciát.

senki sem a felelősséget azért, hogy Arad patinás hírét úgy belföldön, mint külföldön rosszindulatú üzleti vállalkozásokkal kompromittálják. Más szellemet, más mentalitást vá-

runk, amely eléggé nemes hozzá, hogy az anyagi kérdéseken felülemelkedve, igaz hittel és elfogulatlan idealizmussal csakis a kultura ügyét szolgálja.

Pop C. István elmondja, hogy miért hiúsult meg a választási kartell a Magyar Párt és a kormány között

Kivánság, amit a nemzeti-paraszt-párt nem teljesíthetett :: A magyarság mellőzése az aradi interimárbizottság kinevezésénél :: „Ha lehet, közös listát állítunk össze a magyarsággal a községi választások alkalmával” Mindenre nézve előnyös konverziós törvénymódosítást ígér a kormánypárt „Törvénytelen az interimárbizottságok uralmának meghosszabbítása“

Ma érkezett híza Kolozsvárról Pop C. István kamarai elnök, aki részt vett a nemzeti-parasztpárt vezetőségének ülésén. Még az utazástól fáradtan fogadta a volt kamarai elnök az Aradi Közlöny munkatársát. Elsősorban aziránt érdeklődtünk, hogyan hiúsult meg a választási kartell a kormánypárt és a Magyar Párt között.

— Értesüléseim szerint nem a mandátumok száman mulott a megegyezés. A Magyar Párt politikai nyilatkozatot kívánt, kötelező érvénnyel és ezt sem a kormány, sem pedig a nemzeti-parasztpárt nem adhatta meg. A kormány azért nem, mert választási kormány csupán, a nemzeti-parasztpárt pedig azért, mert nem tudhatta előre a választások eredményeit és nem lehetett tisztában azzal, módjában lesz-e a kívánt nyilatkozatban ígérteteket be is tartani. Jelenleg a Magyar Gazdasági Párttal folynak megbeszélések, amelyek még nem fejeződtek be.

Pop C. István ezután elárulja, hogy a disszidens magyarok Aradon is akartak egy reprezentatív helyet, amit azonban a nemzeti-parasztpárt nem adhatott meg, miután a helyeket már betöltötték. Az aradi lista tíresen hagyott, negyedik helyét ugyanis a németeknek tartotta fenn, akik előreláthatólag Beller Hans volt képviselőt jelölik ezen a helyen.

— *Kegyelmes Uram, az aradi magyarság azt sérelmezi, hogy a városi interimár-bizottság kinevezésénél nem vette tekintetbe a kormány az aradi magyarság kívánságait. Mi volt ennek az oka?*

— Elsősorban az, hogy a listát sürgősen össze kellett állítani és nem volt idő rá. Ezenkívül az árvízkarosultak házainak újraépítése, a munkanélküliség gyors intézkedéseket kívánt, úgy, hogy nem volt idő tárgyalásokra. Miután úgy láttuk, hogy a magyarság nem emelt kifogást a mult interimár-bizottságban szereplő magyar tag ellen, ugyanazt nevezte ki a kormány a mostaniba is. Ez nem jelenti azt, hogy mellőzni akartuk volna a magyarságot. Tekintetbe vettük azonban azt is, hogy a legrövidebb időn belül, közvetlenül a parlamenti választások után megtartjuk a községi választásokat, mert törvénytelennek tartjuk az interimár-bizottságok uralmának folytonos

Szombaton temetik Fellner Henriket

Több súlyos operáción esett keresztül az utóbbi időben

Budapestről telefonálják: Az egész magyar gazdasági élet részvétellel fogadta a hírt, hogy Fellner Henrik, a Magyar Gyár- és Kereskedelmi Bank alelnöke, 73 éves korában meghalt. Fellnert több súlyos operáció gyengítette le, míg a legutóbbi vasárnap állapot súlyosra fordult. Nem tudott megküzdeni a kórral: özvegyén kívül négy fia és leánya gyászolja.

Fellner Henriket szombaton délután 3 órakor temetik a Kerepesi-temető halottsházájából a református egyház szertartásai szerint. A ravatalnál a Gyár- és Kereskedelmi Bank és a felsőház képviselője fogják bucsuztatni a magyar gazdasági élet nagy halottját.

meghosszabbítását, módot fogunk esetleg találni a magyarsággal való együttműködésre. A legnagyobb előzékenységgel leszünk a magyarság iránt és meg fogjuk kísérelni a legbensőségesebb együttműködést vele. Ha lehet, közös listát állítunk a községi választások alkalmával, nemcsak a magyarsággal, hanem minden más párttal is.

A beszélgetés a ma legégetőbb közgazdasági problémájára, a konverziós törvény kérdésére terelődik át. Pop C. István értenézve a következőket mondja:

Argetoianu szerint Rist jelentésének „Nem a deficit okozta a krizist, hanem a krizis a deficitet” — Helytelennek tartja Rist állításait

Bucurestiből jelentik: Az Adeveral mai számában nagy interjuszorozatot kezd meg Argetoianuval, Rist francia pénzügyi szakértő jelentésével kapcsolatban. Argetoianu mai nyilatkozata élénk feltűnést keltett a fővárosban, amelyet egyébként itt közlünk:

— Abban a helyzetben, amelyben élünk — mondja Argetoianu — a Rist-jelentésnek nincs semmiféle jelentősége. Bármilyen közgazdasági professzor bármelyik államra vonatkozólag ugyanilyen jelentést terjesztett volna be. A jelentés főkonklúziója a következő: Az ország pénzügyi krizise a pénzügyi deficitnek tulajdonítható, amely viszont a pénzügyi adminisztráció hibája.

— A professzor mindkét állítását helytelennek tartom — folytatja Argetoianu — mert nem a deficit az oka a krizisnek, hanem a kri-

— A párt eddigi álláspontja az, hogy a konverziós törvénynek életben kell maradnia. Legfeljebb a végrehajtás lehetőségének kérdésében történhetnek változások. Loyalis s mindenre nézve előnyös módon kell alkalmazni a konverziós törvényt.

* Megkérdeztük, mi a helyzet Marsieu Iustin dr. volt megyei prefektus csoportjával kapcsolatosan és létre jön-e a kibékülés?

— En senkit meg nem sértettem — válaszolja a volt kamarai elnök. — Amak, aki a párt keretében dolgozni akar, mindenkör engedő teret adunk. Csak egy a fontos: a pártfegyelem. Akit feszélyez a pártfegyelem, visszanyerheti akciósabadságát. Nincs kizárva, hogy egyik vagy másik úrral szóba állok, hogy lássam, melyek a kivánságok. Kezeim azonban nincsenek megkötve. Mindenesetre remélem, hogy létrejön a teljes megértés.

Végül a választási szabadság kérdéséről beszélünk.

— Mindenki szabadon propagálhatja a maga pártja elveit és listáját. Teljes gyűlés- és szólásszabadság uralkodik, a legmesszebbmenő módon biztosítjuk ezt. El vagyunk készülve arra, hogy egyes pártok részéről provokációk fognak történni, de felkészülten várjuk a provokációkat is. Azt természetesen nem akadályozhatjuk meg, hogy kortések a korcsmákban össze ne yerekedjenek. Erre ezer Vaída is kevés volna.

zis okozta a deficitet.

Ezután kifejti Argetoianu, hogy ha csak az 1932-es évet vesszük, láthatjuk, hogy ezt az évet sem tudtuk likvidálni, pedig 25 milliárdos redukcióval dolgozik költségvetésünk.

— Tízennyolc hónapja nem a jövedelemből fizetünk adót, mert ez nincs — fejti ki a volt pénzügyminiszter — hanem a tőke után. Amikor Rist a jelentését tervezte, arra számítottunk, hogy megtanítanak majd arra, mit kell tennünk a jövőben és arra, hogy támogatnak kötelezettségeink teljesítésében. Csak a Rist-jelentés megjelenésekor jöttünk rá, hogy azóta megváltoztak a nyugati konjunkturális viszonyok és minderről nem lehetett többé szó.

Utóiratban kifejti még Argetoianu, hogy rá fog majd térni azokra a tévedésekre és hibákra, amelyeket Rist elkövetett jelentésében.

Eltűntek az aradi Victoria-banknál történt sikkasztás ügyének aktái

Meglepetést keltő bejelentés az aradi törvényszéken — A tanukat újra ki kell hallgatni — A sikkasztó tisztviselő vallomása —

Általános feltűnést keltett az a nagyarányú visszaélés, amelyet az elmúlt évben fedeztek fel az aradi Victoria-pénztárnél s amelyet Hulber Silvius, a bank egyik alkalmazottja követett el. Hulber, akinek kezén letéti pénzek mentek keresztül, éveken keresztül nagyobb összegeket vett ki a pénztárból, úgy, hogy amikor a visszaélésre rájöttek, már több millió lett ki az elsikkasztott letéti pénzek összege.

A sikkasztás felfedezése után Hulber Silvius eltűnt Aradról, az ellene kiadott körözlevél alapján azonban Budapesten az egyik államrendőrségi detektív felismerte és letartóztatta. Megindult a kiadatási eljárás és Hulbert az elmúlt év nyarán Aradra hozták, ahol az ügyészség letartóztatásba helyezte. Kihallgatása során beismerte a terhére rótt bűncselekményt, azonban azzal védekezett, hogy a pénzre szüksége volt, mert birtokába nagyobb összegeket investált.

Az erre vonatkozó munkálatok befejezést nyertek és a vizsgálóbírótól az ügy iratai az ügyészségre kerültek át, amely sikkasztás bűntette miatt emelt vádat Hulber Silvius ellen.

Az aradi törvényszék Constantinescu—Nicula tanácsa mára tüzte ki ennek a nagyarányú bűnpernek tárgyalását. A védelem előterjesztésére elrendelte a törvényszék, hogy az ügy teljes tisztázására újabb tanukat kell megidézni, azonkívül a szakértők kihallgatása is szükségessé válik.

A védelem ugyanis rendkívül érdekes és eddig még titokban tartott körülményt jelentett be a törvényszéken.

A nyomozás tartama alatt a tanuk vallomásáról felvett jegyzőkönyvek eddig még meg nem állapított módon eltűntek.

A bevezetett vizsgálat csupán annyit állapított meg, hogy az iratok a dosszárból tűntek el, anélkül azonban, hogy azokra vonatkozólag bárki is felvilágosítást tudott volna adni, mivel a törvényszék előtt levő dosszié másolatban tartalmazza csak a tanuvallomásokat, a védelem szükségesnek tartja, hogy az eredeti tanuvallomásokat még egyszer elmondják azok, a kiket a vizsgálóbíró erre a nagyarányú sikkasztási ügyre vonatkozólag már egyszer kihallgatott.

Az aradi árvizkárosultak sorsjátékának „rejtélyei“

Az interimárbizottság senkinek sem adott a rendezésre felhatalmazást :-: A különös elszámolás, ahol mindenki jól jár, csak az árvizkárosultak nem kapnak semmit. A sorsjegyárusításért állásokat ígértek

Szigoru vizsgálatot vár Arad közvéleménye

Aradváros társadalmi köreiben általános figyelmet keltettek az *Aradi Közlöny* eddigi cikkével, melyekben azoknak a sorsjegyeknek ügyét tettük szóvá, amelyeket Aradváros kulturális ügyosztályának patronátusa alatt bocsájtott ki egy Augustin Clonda nevű kolozsvári fiatalember. Amint ismeretes, a sorsjegyek huzása június hó 22-én vált esedékessé, de ezt a sorsolást a láthatatlan rendezőség azon indokkal, hogy nem sikerült elég sorsjegyet elhelyeznie, november hó végére halasztotta el. Ez a váratlan fordulat váltotta ki az általános elégedetlenséget a titokzatos sorsjegyakcióval szemben, amelynek rejtélyes jellegét több momentum adta meg. Így elsősorban is az kellett figyelmet, hogy a kibocsájtott sorsjegyeken — amely kezdettől fogva Augustin Clonda vállalkozása volt, — „*Primaria Municipiului Arad*” jelzés, ezenkívül pedig a város piros bélyegzője szerepelt. Amidőn a sorsolás elmaradásának meglepetéstkeltő ténye bekövetkezett, egyes „boldog” sorsjegytulajdonosok azonnal érdeklődni kezdtek: *ki felelős tehát anyagilag a befizetett összegekért: a város-e, vagy Augustin Clonda?*

Egy vállalkozó, aki kétfelé is támogat

Amidőn ez a kérdés felvetődött, megállapítást nyert, hogy *Aradváros interimár-bizottsága senkinek sem adott engedélyt ilyen sorsolás rendezésére Aradváros területén.* Ezzel szemben *Popa Constantin* városi kulturatanácsos előterjesztése alapján *Radu Cornél* dr. volt interimár-bizottsági elnök a saját törvényadta hatáskörén belül adta meg engedélyt erre, mivel Augustin Clonda két célt hangsúlyozott, kérvényében: az egyik az, hogy a sorsolás által támogatni kívánja az aradi képzőművészeket, hogy ezúton értékesíteni tudják műveiket, amelyeket kisorsolnak: a másik cél szerint pedig a befolyó tiszta jövedelmet Augustin Clonda, illetve a város kulturális ügyosztálya teljes egészében az aradi árvizkárosultak felsegélyezésére fogja fordítani. *Radu Cornél* dr. jóhiszeműsége kétségen felül áll, mert ezek a célok feltétlenül megérdemlik akármelyik autoritás támogatását: de ismerte-e vajjon a sorsolási akció egész koncepcióját?

Az *Aradi Közlöny* munkatársának *Bottoc Elek* dr. interimár-bizottsági elnök módot adott arra, hogy az egész ominózus ügyre vonatkozó aktacsomóba részletes betekintést nyerjen. Megállapításaink szerint *Clonda Augustin* a következő ajánlatot tette Aradváros kulturális ügyosztályának:

A fentjelzett kettős cél érdekében engedélyt kér aradi képzőművészek képeinek kisor-

Letartóztattak egy textilkereskedőt, aki éjjel falbontó betörő volt

Templomi kegszereket találtak lakásán *Budapestről jelentik:* Hosszabb megfigyelés után letartóztatták *Grünzweig Lipót* 32 éves textilkereskedőt, jelenlegi ingatlanügynököt, aki az értelmi szerzője volt az utóbbi időben gyakorta elkövetett, falbontással kapcsolatos betöréseknek. *Grünzweig*re a rendőrség akkor lett figyelmes, amikor a győri zsinagógát kifosztották és a kegszereket *Grünzweig* lakásán találták meg. Akkor azt mondta, hogy a tárgyakat jóhiszeműen vásárolta. Legutóbb a *Dohány-uccai Forgó* és *Társas-cég* üzletét rabolták ki és onnan 15 ezer pengőt vittek el. *Grünzweig* most némának tette magát.

solására. Kétszáz ezer lej értékű, a 20 lejes sorsjegyet bocsájt ki ezért szukcesszive a város patronátusa alatt, hogy ugyancsak szukcesszive a következő festőművészekkel szemben vállalt összegszerinti kötelezettségének eleget tehessen:

Pap Sándor 7000 lej, *Brana* 4000, *Ács Ferenc* 4000, *Fejér* 3000, *Pataky Sándor* 800, *Olinescu* 300, *Toader* 500, *Sima* 4500, *Belezmay* 500, *Wolff* 2000, *Minisan* 3000, *Toader* 600, *Pataky* 1000, *Wolf* 3000, *Olinescu* 400, *Belezmay* 500, *Sima* 2800, *Wolff* 3500, *Olinescu* 2000, *Pataky* 1500, *Toader* 1000, *Belezmay* 1000, *Wolff* 3500, *Pataky* 2000, *Toader* 1500, *Wolff* 4500, *Pataky* 2000, *Toader* 1500, *Wolff* 2500, *Wolff* 4000, *Wolff* 4000 lej. Ezek szerint tehát a kisorsolásra összeszedett képekért cserébe a festőművészekkel szemben *Clonda Augustin* egy 72.400 lejes kötelezettséget vállalt — Aradváros nagyközönségének terhére. Igen ám — mondhatná valaki — de a teljes jövedelmet önzetlenül az aradi árvizkárosultaknak szánta! Erre vonatkozólag is ad kiábrándító feleletet a *Clonda-féle* előzetes kalkuláció:

Abban az esetben, ha Aradváros megadja engedélyt a sorsoláshoz — mondja a *Popa* tanácsos asztalán fekvő okirat — a befolyó jövedelem 30 százalékát kapják azok az ágensek, akik eladják a huszlejes sorsjegyeket. A jövedelem 40 százalékából a festőművészek-

ODOL-fogpép
a legnagyobb tisztító erővel bír és a fog zománcát biztosan nem támadja meg.

kel szemben fennálló kötelezettséget fizeti ki *Clonda*. Az egész összeg 20 százalékát *Clonda Augustin* magának köti ki, mivel költségei vannak.

Összesen tehát kilencven százalékot oszt fel illetéknéppen az „előzetes” költségvetési tervezet. Fennmaradt tehát 10 százalék: ez az árvizkárosultaké...

Eladtak már 2000 darab sorsjegyet..?

Kérdést intéztünk *Popa Constantin* városi kulturatanácsoshoz arra vonatkozólag, hogy tekintettel a 200.000 lejes bevétel-előirányzatra: tulajdonképpen tudomása szerint eddig mennyi városi jelzésű sorsjegyet bocsájtottak ki? *Popa* tanácsos kijelentette, hogy tudomása szerint 3000 darab sorsjegyet bocsájtott ki *Clonda*, amelyeket különféle ágenseknek adott ki eladás céljából a 20 lej. Eszerint tehát 60 ezer lej értékű, városi jelzésű és hivatalos pecséttel ellátott sorsjegy került forgalomba, amely összegből 10 százalék, tehát 6000 lej illetné meg a városi árvizkárosultak segélyalapját. Ezzel szemben cikkeink megjelenése után

a mai napon a város kulturális ügyosztályának egyik hivatalnoka *Lei* 4000, azaz négyezer lejt fizetett be a város kasszába,

mint olyan összeget, amelyet teljes egészében az árvizkárosultaknak szánt a sorsolás rendezősége. Most tehát két eset lehetséges: vagy 40.000 lej értékű sorsjegyet eladtak már a rendezők, amelynek a városra eső részét siettek befizetni, vagy pedig tényleg nem adták el még a kibocsájtás kétharmadát és akkor fizetileg indokolva nincsen ez a nagy sietség. Az összeg, amely 200.000 lej után illeti a várost, összesen 20.000 lej: lehetséges, hogy erre szolgál előlegképpen a ma befizetett összeg. A város kulturális ügyosztálya minden esetre maga sincs tisztában a jelen pillanatban azzal, hogy hány darab sorsjegyet sikerült elhelyezni az aradi köztisztviselőktől, kereskedőktől, iparosok, vállalatok között: ez csak akkor derül ki majd, ha *Clonda* benyújtja első elszámolását.

Az ügynek egy másik rejtélyes jellege az a 30 százalék, amelyet a költségvetési tervhez szerint a sorsjegyek elárusításának szántak. A mi értesüléseink szerint számos olyan intelligens ember kapott megbízatást a sorsjegyek árusítására, akiknek egy bari részesevést sem ajánlottak fel: ezzel szemben

ígéretet kaptak arra nézve, hogy fárdságukért valamilyen alkalmaztatással re-kompenzálják mindazokat, akik a legtöbb sorsjegyet eladják.

Jellemző a mai viszonyokra, hogy számosan akadtak, akik ezt az ajánlatot komolyan elfogadták és ennek alapján „munkához” láttak.

Egy másik érdekes momentum a üzletnek az a körülmény, hogy a sorsolásra beszerzett festményekről hivatalos leltár készült: azokat egyik tulajdonosa sem viheti el mindaddig, míg a sorsolási akció vagy jobbra, vagy balra el nem dől. Bizonyos, hogy a résztvevő festőművészeket nem éri ebből semmi károsítás, mert utóvégre is mindegy, hol lógnak eladatlannul ezek a képek.

Igéreték, városi állásokra

Bottoc Elek dr. városi interimár-bizottsági elnök ma kijelentette munkatársunk előtt, hogy a sorsolások ügyében a legtárgyalosabb vizsgálatot vezette be, mert egy pillanatra sem tűrhető, hogy a város akármelyik ügyosztályával kapcsolatosan kétes erkölcsi értékű üzletek híre terjedjen el.

Az bizonyos, hogy a sorsjáték üzleti tervezete sok minden rejtélyre megadja a felvilágosítást, de vannak még olyan lényeges kérdések, amelyeket ezúttal csak érintettünk, de amelyeknek kivizsgálása feltétlenül kívánja a polgármester által jelzett tárgyilagos ankétot. Ilyen a sorsjegyakció akvizitőrjeinek alkalmaztatási ügye: nem közömbös, hogy ki tehet ma állásokra vonatkozó ígéreteket Aradváros adminisztrációjában hiszékeny fiatalembereknek akkor, amidőn már évek óta kint lóg a tábla a polgármester ajtaján, hogy: „*Posturi vacante nu sunt — Nincs állás üresedésben.*” És mi szükség van erre, amidőn az üzleti terv az összjövedelem harminc százalékát szánta rá tulajdonképpen a mutatkozó akvizitációs költségekre? Aradváros közvéleményével együtt érdeklődéssel várjuk a városvezetés megállapításait, amelyek felvilágosító feleleteket ígérnek az ominózus sorsolási ügy minden vonatkozásban felvetődő, nyugtalanító kérdéseire. (—ab.)

CORSO-MOZGO mai műsora:

Tánc az örvény felett! (Urileány vagy kokott)

Németül beszélő izgalmas leblíncselő, modern társadalmi életkép, a mai emberek változatos életéből. METRO-GOLDWYN sláger. JOAN CRAWFORD, LESTER VALL, WILLIAM BAKWELL.

MA délután 3 órakor:

Koldusdiák,

Vigoperett, melyben a főszerpeket FRITZ SCHULTZ JARMILLA NOVOTNA és HANS H. BOLMANN éneklik. JEGY LEI 8.

VASÁRNAP délelőtt 11½ órakor MATINÉ.

Orgonavirágzás.

GARY COOPERREL, a háboru hőseiről, a repülőkről

Elesett egy megtört harcos az aradi nyugdíjas-fronton

Huszágh Lajos nyugalmazott főmozdonyvezető tragédiája — Ma délben összeesett és hirtelen meghalt — Izgalmak egy kitűzött házarverés miatt

Halkszavú, megtört tartású idős uriember járt benn az elmúlt napok egyikén szerkesztőségünkben. Huszágh Lajos nyugalmazott főmozdonyvezetőnek mondotta magát és azért jött, hogy szót emeljen egy újabb igazságtalanság ellen, amely a nyugdíjasok szerencsétlenségét és nyomorát még növelheti. Arról volt szó, hogy el akarják árverezni kis házát, egyetlen vagyonát adó fejében, akkor, amikor már hónapok óta nem kap nyugdíjat. A házból viszont semmi bevétele nem volt, mert csak maga lakott benne családjával, legfeljebb anynyi hasznót hajtott, hogy a rendetlenül fizetett nyugdíjából nem kellett házbért is fedeznie.

Rendkívül rokonszenves, megnyerő egyéniségű ember volt Huszágh Lajos, akiről egyik legutóbbi számunkban meg is emlékeztünk esetével kapcsolatban, melyet előadott szerkesztőségünkben. Sokat beszélt a nyugdíjasok helyzetéről és elmondta, hogy naphosszat ácsorog a nyugdíjkiosztásnál 69 éve dacára — legtöbbször hiába. Látszott rajta, hogy nagyon szívót vette azt, hogy adó fejében el akarták venni tőle a házát, holott rendelkezést tiltja, hogy a nyugdíjasokat adó tartozással háborgassák. Fáradt tartása, halk szava elárulta, hogy már egészen megtört, kimerült a sok utánajárásban, tülekedésben, hiszen minden idejét arra áldozta, hogy a nyugdíja után jár.

Huszágh Lajos nyugalmazott főmozdonyvezető ma délben fél 1 órakor hirtelen elhunyt. Délben ebéd közben még elbeszélgetett csa-

A Csanádi Takarékszövetkezetet csak akkor hívja értekezletre Barabás Béla dr., ha erre felkérlik

Teljes bizalom nyilvánul meg az intézettel szemben

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár tegnapi közgyűlésén a részvényesek felkérték Barabás Béla dr.-t, hogy hívja össze megbeszélésre a bank nagybetéteseit és ismeresse velük a helyzetet. Purgly László elnök indítványára tette ezt a nagygyűlés, amely Barabás Béla dr. személyét feltétlenül alkalmasnak tartotta arra, hogy a betéteseket megnyugtassa és hogy megértse velük, hogy sajátmaguknak tesznek rossz szolgálatot, ha a bank amúgy is súlyos helyzetét még inkább megnehezítik követeléseikkel. A közgyűlési határozattal kapcsolatosan ma felkerestük Barabás Béla dr.-t, akit megkérdeztünk, milyen módon teljesíti a közgyűlés kívánságát.

— Mint már tegnap kifejtettem — jelentette ki Barabás Béla dr. — a mostani időpontot nem tartom alkalmasnak erre a megbeszélésre. Különben is még egyetlen nagybetétes sem fordult hozzám ezzel a kívánsággal és ezért az összehívás felett csak akkor gondolkodom, amikor ilyenirányú kívánságokat bejelentenek. Csak azt akartam leszögezteni, hogy a bank igazgatósága nincsen ellene hasonló kívánságnak. Magam is betétes vagyok a banknak, egész vagyonom ott fekszik, de nem aggodalmaskodom. Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztárt olyan szilárdnak tartom, hogy betéteseim vagyonát teljesen biztosítva látom. Optimista vagyok, mert mindezeket felül köztudomásu, hogy a kormány megváltoztatni akarja a konverziós törvényt, amely a bank válságát előidézte és ebben az esetben még kedvezőbb lesz a helyzet. Ha azonban a nagybetétesek kívánják, az értekezletet összehívom abból a célból, hogy az aggodalmaskodók megnyugodjanak.

ládtagjaival, alig állt fel az asztaltól, hirtelen elhalványodott és eszméletét veszítette. A megremült családtagok azonnal orvosért rohantak de midőn pár perc múlva dr. Biksz Mór megjelent a házban, már csak agyvérzést konstataáltak, amelyen nem tudott segíteni. Huszágh Lajos fél egy órakor kiszáradt, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna. Ezzel a szomorú fináléval egy nyugdíjstragédia zárult le ismét, amely felett nem lehet szó nélkül napirendre térni. Huszágh Lajos 69 éve még nem volt az a kor, amely okvetlenül meghal hozta volna a hirtelen halált. Az elhunytak semmiféle szervi baja nem volt és így minden bizonytalansággal járta el.

Páratlan botrány kavargó a budapesti Városi Színház aradi vendégjátéka körül

Kelemen Márton ezer lejt számított fel „városházi megvesztegetésre” — Bonyodalmak Kun Magda utlevelé miatt — A primadonna sírgörcsöket kapott, mert utlevél hiányában nem adták számára határátelleni engedélyt — A budapesti román követség közbenjárására tudott csak Aradról elutazni

Beavatott körökben még mindig érdeklődéssel tárgyalják a budapesti Városi Színház aradi vendégszereplése körül kitört botrány ügyét. Ugyanis még mindig vannak olyan pontok, amelyek tisztázást kívánnak. Amikor a budapesti művészek átvették a színházi pénztárt, kiderült, hogy Kelemen Márton nem tud elszámolni két ezerlejes tétellel. Az egyikről kijelentette, hogy biztosítékképpen fizette be a városhoz, a másikról azt mondta, hogy megvesztegetésre kellett az aradi városházán. Ma délelőtt az Aradon maradt színészek felkeresték az aradi városháza kulturális osztályát, ahol felvilágosítást kívántak Popa Constantin kulturatanácsostól a két nyugtára nézve.

A kulturatanácsos meglepetten hallotta az előadottakat. Kijelentette, hogy a színház kétezer lejes bérén kívül csak 1080 lejt vett fel, amelyről szabályszerű nyugtát adott. Ezzel az összeggel Kelemen Márton pénztáros maradt adós még a Steinhardt-társulat vendégszereplése alkalmával munkanélküli bélyeg címén. Amikor a színházi pénztárnál kérte a pénzt, Kelemen belenyúlt a kasszába és kifizette. Szabályszerű nyugtát kapott, ami azonban nem azonos a Kelemen által hátrahagyott papírdarabkával. Megvesztegetési összegről egyáltalában nem tud. Popa Constantin közölte, hogy az ügyet tisztázni fogja Kelemennel, akit felelősségre von állításaiért.

VITAMIN = Egészség!
Megtalálja Aradon:
VEGETÁRIUS étteremben
vott Salacz-uccában.

lálához az a sok izgalom, amely ma egy nyugdíjas életének elengedhetetlen kellékévé vált. Huszágh azelőtt, a boldogabb világban nyugodt, rendezett körülmények között élt és kitartó, szorgos munkában eltöltött évtizedek után abban bízott, hogy nyugalmas öregség vár rá. Hiszen azt hitte, amit minden józanul gondolkodó ember, hogy a becsületes, munkás élet jutalma a csendes nyugalomban eltöltött öregség.

Az elhunyt főmozdonyvezető felesége, született Wollmann Mária és három gyermeke Lajos, Anna és Etelka gyászolják. Temetése holnap, szombaton délután 5 órakor folyik le a Calea Radnei (Radnai-ut) 64. számú gyászházban, ahonnan a feisöttemetőbe kísérik ki az a részvétellel, ami egy névtelen katonának, a nyugdíjas front harcvonalában elesett embernek jár ki.

Kelemen Márton pénztáros felhívta magántartozásait a Városi Színház tagjainak pénzéből fizette ki — egyelőre ennyi megállapítható. Tisztázásra szorul még a második ezerlejes tétel.

A budapesti társulat egyik tagja, Kun Magda ma kétségbeesetten járta sorba az aradi hatóságokat. Utlevelé a társulat impresszáriójánál, Gara Ernő dr.-nál maradt Bucurestiben és Gara dr. megígérte, hogy vizumoztatja és Aradra küldi utána. Az utlevél a mai napig sem érkezett meg. Kun Magdának pedig holnap elmulasztatlan próbája van az UFA-nál és ezért sirva könyörgött az aradi hatóságoknál, tegyék lehetővé, hogy utlevél nélkül léphesse át a határt. Nem kapta meg az engedélyt és valósággal sírgörcsöket kapott a népszerű primadonna az izgalmaktól. Végző kétségbeesésében telefonon a budapesti román követséghez fordult, amely intervenciót is ígért. Hymódon sikerült azután nagynehezen visszautaznia Kun Magdának Budapestre.

A botrányos vendégszereplés kérdését mindenképpen tisztázni kell. Még pedig a hatóságok kötelessége ez, annál is inkább, mert súlyos gyanúsítások hangzottak el. És hatósági intézkedéseknek kell elvennie a kedvét lelkiismeretlen embereknek attól, hogy vendégszereplő magyar színészeket félrevezessenek, becsapjanak és kihasználjanak.

Ma szombaton és holnap vasárnap este a budapesti VIGSZINHAZ aradi vendégjátéka:

**Makay Margit, Törzs Jenő,
Rajnay Gábor, Hegedüs Tibor,**

Tassy Mária, Szász Lili, Gyöngyössy Erzsébet, Ladomerszky Margit és Bondy István közreműködésével

Szombat: Sommerset Maugham: Vasárnap: Lengyel Menyhért:

„Ne váljunk el!”

„EVELYN.”

Morgan amerikai bankár üldözte halálba a svéd gyufakirályt

Megoldódott Löwenstein belga bankár öngyilkosságának oka.

Antwerpenből jelentik: A belga ólomtrósz, az Union du Haut Cartanger az elmúlt napokban hozzájutott ahhoz a titkos levelezéshez, amely Morgan amerikai bankár és bankházának detektívönöke között folyt. A levelek sok titokzatos körülményre derítenek világot, így magyarázatot nyert Löwenstein, az ismert bankár, valamint Kreuger Ivar öngyilkossága is.

A detektívönök — aki mint John Brown kereskedő szerepelt — volt az oka Löwenstein öngyilkosságának. Amikor az ismert belga bankár Kanadában és az Egyesült-Államokban olyan üzleteket bonyolított le, amelyek Morgan érdekeit sértették, ő vezette a tőzsdei manővert a bankár tönkretételére. Brownnak köszönhető a bankár, hogy hitele kiapadt és öngyilkosságot volt kénytelen elkövetni. Legutóbbi nagy munkája a Kreuger-ügy volt. Szoros megfigyelés alatt tartotta Brown a svéd gyufakirályt. Amikor Kreuger Amerikában tartózkodott, a szovjet kereskedelmi megbízottjaként kereste fel és a beszélgetés alkalmával értékes információkat csalt ki belőle. Párisba is utána ment és ott már Morgan megbízottjaként kereste fel és leleplezte magát:

— Ön a világ legnagyobb csalója.

Kreuger öt millió svéd koronát ajánlott fel a detektívönöknek a hallgatásért, mire Brown cinikusán megjegyezte:

— Talán hamisított állampapírokat ad biztosítékul?!

A gyufakirály ekkor látta, hogy minden elveszett, teljesen ellenségei kezébe került. Ezután következett az öngyilkosság.

Báró Andrényi Lajos nem fogadta el kinevezését Arad interimárbizottságában

Egyetlen tag sem képviseli a Magyar Pártot a bizottságban — Báró Andrényi nyilatkozata —
Az aradi Magyar Párt munkája

Monstre nagygyűlést rendez a Magyar Párt Aradon

Az aradi városi interimár-bizottság kinevezése alkalmával Arad magyarsága erősen sérelmezte, hogy csak egy képviselőjét nevezték ki a bizottságba báró Andrényi Lajos személyében. A bizottság kinevezése alkalmával senkisémet kért véleményt a magyarság egyetlen hivatott képviselőjétől, a Magyar Párttól, melynek megbízottai bizonyára kifejtették volna a kormány reprezentánsai előtt, hogy Arad magyarsága számára nyílt helyet kíván az aradi városi interimár-bizottságban. A bizottság már meg is kezdte működését, most azonban érdekes esemény történt.

Az interimár-bizottság egyetlen magyar tagja, báró Andrényi Lajos bejelentette a kormány képviselőinek, hogy

nem fogadhatja el kinevezését.

Erre nézve az Aradi Közlöny munkatársa megkérdezte báró Andrényi Lajost, aki megerősítette értesülésünket, amelyhez csak ennyit fűzött hozzá:

— Nem fogadtam el a kinevezést, mert üzleti elfoglaltságom miatt nem vehetek részt a bizottsági üléseken, valamint az interimár-bizottság munkájában.

Ezekután a helyzet az, hogy az aradi magyarság reprezentánsa visszavonult és ma már a magyarságnak egyetlen képviselője sem foglal helyet az interimár-bizottságban. Bár a nemzeti-parasztpárt egyik kiváló vezetőegyenisége, Pov C. István volt kamarai elnök ép-

pen egy ma adott nyilatkozatában kijelenti, hogy a községi választások hamarosan meglesznek és akkor megfelelő képviselőt lehet jut a tanácsban a magyarság, mégis kívánatos volna, ha addig is történe megfelelő intézkedés a városi interimár-bizottság kiegészítésére, még pedig a magyar polgárság kívánságainak figyelembevételével. A bizottság kiegészítésére pedig éppen báró Andrényi Lajos lemondása folytán most alkalom nyílik.

Az aradi Magyar Párt egyébként beható munkát folytat a vasárnap meginduló választási propagandagyűlések előkészítésére. Hatalmas tevékenységet kell kifejtenie, mert a mostani választások nagy jelentőséggel bírnak az erdélyi magyarság jövőjére. A vidéki gyűlések sorozatát — mint legutóbb közöltük — teljesen összeállították, most pedig az aradi gyűlések ügyében folynak tanácskozások. Velcsov Géza dr., a párt ügyvezető-elnöke a közeli napokban megbeszéli az egyes kerületi elnökökkel, mikor tartanak választói gyűléseket Arad kerületeiben. Közvetlenül a választások előtt pedig, előreláthatólag június kilencedikén, szombaton monstre nagygyűlést rendez az aradi Magyar Párt, amelynek összes vezetői felszólalnak a gyűlésen. Ezen a gyűlésen, amelyet vagy a Fehér Kereszt nagytermében, vagy pedig a Nyári színházban tartanak meg, részt vesz Barabás Béla dr., a párt elnöke is, aki szintén felszólal.

A legutóbb megtartott intéző-bizottsági ülés óta olyan hírek kerültek forgalomba, amelyek szerint ellentétek lennének a Magyar Párt keretében a jelölések miatt. Erre vonat-

Standard

ismét meglepetéssel szolgál a rádióbarátainak.

A nyári hónapok tartamára készülékeink árait lényegesen leszállítottuk.

Igy pl. egy

2+1 csöves beépített hangszóróju váltóáramu készülék

Ára: Lei 2700 (eddig Lei 4500)

vagy egy 3+1 csöves, váltóáramu készülék

Ára: Lei 3100 (eddig Lei 5000)

Használja ki ezt a kivételes alkalmat és forduljon még ma rádiókereskedőjéhez bővebb felvilágosításért.

kozólag Velcsov Géza dr. ügyvezető elnök a következőket mondotta:

— Semmiféle ellentétek a magyarság kebelében nincsenek és nem is lesznek. A jelölést megejtő intéző-bizottsági ülésen elhangzottak ugyan felszólalások, de maguk a felszólalók is deferáltak a párt többségének egyhangu megnyilatkozása előtt. Rossz szolgálatot tesz tehát a magyarságnak az, aki ilyen hírekről beszél, mert ha sohasem volt nagyobb szükség az egységre, az összetartásra, most van. Be fog bizonyosodni a vidéken tartott gyűlések alkalmával, hogy a magyar nép lelkesen sorakozik a Magyar Párt zászlója alá és hogy nem a személyeket, hanem a magyar listát tekintti, amelyet minden körülmények között győzelemre kell vinnie. A Magyar Párt aradi vezetősége a legbehatóbb módon tanácskozta meg a listát és a lehető legjobban oldotta meg a jelölések kérdését. Nemcsak Aradon, hanem egész Aradmegyében népszerű a listavezetőnk dr. Parecz Béla, aki minden hozzáfutó magyarnak önzetlenül, lelkiismeretesen intézte el ügyes-bajos dolgait. Parecz Béla dr. a mandátumhoz szükséges összes képességekkel rendelkezik, ismeri a különböző miniszteriumokat, el tud igazolni azokban, megszerezte a szükséges összeköttetéseket, amelyeknek révén a magyar ügyeket el tudja intézni.

Az aradi és aradmegyei magyarság egysege nem vitatható tény. Itt sohasem volt ténny azoknak, akik viszályt, nézeteltéréseket akartak szítani és bizonyos, hogy ezen a választáson is impozáns módon megnyilvánul ez az összeforrottság, amely diadalra viszi a magyar listát.

MEGJELENT
a Mezőgazdasági adósságok orvoslásáról (konverzióról) szóló törvény
Végrehajtási utasítása.

Irták:

Dr. Gáspár Gyula és
Dr. Váradi Odön

teljes román szöveggel, magyar fordítással és magyarázatokkal.

Ára: 50.- lej.

Kapható: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

HIREK

„Frissen fejt bor“

Kedélyes tárgyalás az aradi törvényszéken.

A szürke törvényszéki tárgyalásoknak is megvan a maguk humora. Amely percekre derült lop a bírák és a hallgatóság ajkaira, akik pedig még így a nyári szünet előtti apró perket is halálos komolysággal hallgatják végig.

Az aradi törvényszék Herb-tanácsa előtt ma megjelent két ujaradi sváb gazda. A nevük mellékes, nem is fontos, mert nem ők voltak a humorossá vált eset főszereplői, hanem egy tehén, amely a perlekedés okát képezte és amelyet az egyik gazda megvett a másiktól, de amelynek a vételárát nem fizette ki. Mindkét pereskedő félnek egy-egy ujaradi ügyvéd volt a jogi képviselője, akik a jobb ügyhöz méltó buzgalommal „feküdtek bele” a vásárlás körül felmerült vitás ügybe.

A vevő ügyvédje emelkedett szólásra és ékes szavakkal próbálta bebizonyítani, hogy ügyfelének igazsága volt, amikor a vételárát nem egyenlített ki.

— A megállapodás szerint — kezdte beszédét az ügyvéd — két sarkalatos feltétele volt. Az egyik az, hogy a tehén egészséges legyen, a másik pedig, hogy naponként adjon tíz liter — bort.

A mondat után pillanatnyi szünetet tartott, a hallgatóság és a bírák pedig érdeklődéssel várták a továbbiakat, amelyek a tehén még több természeti különlegességéről számolnak be. Mert bort adó tehent eddig nem jegyzett fel a természettudomány. Az ügyvéd pedig tovább folytatta:

— Ennek a megállapodásnak pedig az eladó nem tett eleget, mert a tehén nem volt sem egészséges, sem pedig naponként nem adott tíz liter bort.

Herb tanácselnök azonban ekkor már nem tudta megállni szó nélkül és közbevágott:

— Talán inkább maradjunk a tej mellett, ügyvéd ur.

A védelemben belemelegedett fiskális csak akkor vette észre a nyelvbőlást, amikor látta maga körül a mosolygó arcokat, amelyek a betérjesztett kifogáson mulattak, hogy a megvásárolt tehén nem ad többet naponként tíz liter bornál. Aminek az ára ugyan nem több, mint a tejé, de a tehénnel minden bizonnyal vagyont keresne a gazdája. Mert reklámnak nem volt utolsó:

„E házban frissen fejt bor kapható.”

— **IDŐPROGNÓZIS.** Boros, csapadékra hajló idő, hűvösebb légáramlattal.

CENTRAL MOZGO: Kuba virága.

Főszerepekben LAWRENCE TIBBETT, a newyorki Metropolitan-opera világhírű baritonistája és LUPE VELEZ, a ragyogó ének-, tánc- és színművész. A film cselekménye mindvégig érdekfeszítő, de különös jelentősége van azért is, mert helyszíni, tehát eredeti „rumba”, ének- és táncszámok kerülnek bemutatásra.

SELECT MOZGO: Egy orrhosszal...

(Premier). Németül beszélő, énekes és zenés sportvígjáték. A szórakoztatás világ bajnokai: SIEGFRIED ARNO, LUCY ENGLISH, FALKENSTEIN és VEREBES ERNŐ vitték diadalra ezt a kedves, mókás képet, mely százszázalékig betölti hivatását: két órán keresztül szívből megkacagtatja a közönséget.

Előadások kezdete: 5, fél 8 és fél 10 órakor.

— **Mihály nagyvajda vizsgálja.** Bucurestiből jelentik: Mihály trónörökös nagyvajda most vizsgálják az elemi iskola anyagából. A vizsgán Károly király is megjelenik. Ma kinevezték azt a bizottságot, amely előtt Mihály nagyvajdának felelnie kell. A bizottság tagjai: Saxu iskolaügyi vezérfelügyelő, Jonescu sinai-i iskolaigazgató és Condescu.

— **Ma reggel Aradra érkezett Badescu-Rosiori semmitűszéki tanácselnök és igazságügyi felügyelő, valamint Dobrotescu temesvári táblai főügyész.** A két magasrangú igazságügyi főtisztviselő vizsgálatot vezet le az aradi törvényszéken, amely előreláthatólag még a holnapi napon is tart.

— **Megszüntették a külföldi kiküldetéseket.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium átiratot küldött az összes minisztériumokhoz és autonóm intézetekhez, amelyben értesíti azokat, hogy december 31-ig bezárólag semmiféle külföldi kiküldetéshez nem járul hozzá, kivéve a népszövetségi közgyűlést és a Népszövetség bizottsági üléseit.

— **Comsa Jonel a Kereskedelmi és Iparkamarák jelöltje Aradon.** A Kereskedelmi és Iparkamarák szenátusi helyének egyikére, amelynek Kolozsvár a központja és amelyhez az aradi Kereskedelmi és Iparkamara is tartozik, fellép Comsa Jonel, a kolozsvári Banca Centrala vezérigazgatója, aki a legutóbbi ciklusban is ezt a szenátusi mandátumot viselte. Comsa, aki a nemzeti-parasztpárt programjával lép fel, ma Aradon járt és érintkezést keresett az aradi Kereskedelmi és Iparkamara iparos és kereskedő tagjaival, akik a választásokon szavazattal bírnak. A kamara iparososztályát eddig Mircea, az UGIR igazgatója képviselte, aki az eddigi hírek szerint, nem fog újból fellépni a választásokon.

— **A polgármester látogatása Pernyében.** Botioc Elek dr. polgármester. Jac Jenő gazdasági tanácsos kíséretében felkereste a pernyéi gazdákat, akik huzamosabb idő óta panaszkodnak, hogy a legelőik felé vezető utat a csálai erdő és a szennyvíztelep között botránys állapotban van. A polgármester még a helyszínen intézkedett, hogy az utat közmegegyezés alapján minél előbb javítás alá vehessék. Megmagyarázta az összegyűlt gazdáknak, hogy a város pillanatnyilag nincs abban a helyzetben, hogy az utjavításhoz szükséges cca 400 szekérnyi kőmennyiséget beszerezhesse és egyben a munkákat finanszírozhassa. A polgármester érvelése annyira meggyőző volt, hogy a gazdák vállalták önként a fuvarozást, valamint a földmunkát, mire Botioc dr. ígéretet tett, hogy a szükséges utfeltöltő anyagot a város megadja. A szerencsés megoldás általános meglepedést keltett a pernyéi gazdák között.

— **Új rend a maximális árak elleni felebbezésben.** Érdekes rendelet érkezett ma Aradváros vezetéséhez. A rendelet közli, hogy ezentul a maximális ármegállapítások elleni felebbezéseket nem a revíziós bizottsághoz kell intézni, hanem a kereskedelmi minisztérium mellett működő kereskedelmi igazgatósághoz. A rendelkezés július 1-én lép életbe.

Modern Pyamák

olcsó árakban csak

RUTKAY & BOTYE

fehértanulmányok.

— **Munkások delegációja a polgármesternél.** Az aradi szociáldemokrata munkásságnak egy delegációja kereste fel ma hivatalában Botioc Elek dr. polgármestert, akinek egy memorandumot nyújtottak át. A memorandumban felkérték Aradváros vezetését, hogy lehetőleg saját rezsijében végeztessen továbbra is a közmunkákat, mert egyébként a munkásokat a vállalkozók túlságosan is alacsony árak mellett alkalmazzák. Kérték egyben a polgármestert, hogy újlag interveniáljanak a minisztériumban az Astra-gyár megrendeléseinek érdekében. A polgármester átvette a memorandumot és ígéretet tett, hogy igyekezni fog a kívánásokat illetékes helyekre továbbítani.

— **Világiáró aradmegyei leány.** Ursian Borghita, egy világiáró aradmegyei fiatal leány ma tett látogatást Lázár Ágoston dr. megyei prefektusnál, akinek bejelentette, hogy öt évre terjedő világiáró utra indul. A vállalkozó szellemű fiatal leány saját és a világ arcképével ellátott levelezőlapok árusításából kívánja magát fenntartani az elkövetkezendő öt év alatt, miközben bejárja — tervei szerint — az egész világot.

— **Ianota József szenátorjelölt temetése.** Ma folyt le általános részvét megnyilatkozása mellett Ianota József volt paulisi községi bíró, megyei nemzeti-parasztpárti szenátorjelölt temetése, amelyen Aradról a megye képviselőiben Lázár Ágoston dr. megyei prefektus, a város képviselőiben Barbus Viktor dr. aradi ügyvéd, interimár-bizottsági tag, raituk kívül pedig a párt több vezetőtagja vettek részt. A sírnál Barbus dr. mondott szárnyaló bucsubeszédet, míg a végső szertartást őt környékbeli görögkeleti lelkesek celebrálta. A megyei nemzeti-parasztpárti vezetés holnap jelöl egy másik szenátort a tragikus hirtelenséggel elhunyt Ianota József helyére.

— **Negyvenmillió a szeszmonopoli eddigi jövedelme.** Bucurestiből jelentik: A szeszmonopolium 40 milliót fizetett be a mai napon az államkasszába, mint első jövedelmét.

— **Általános a panasz a kompenzációs pénztár ellen.** Bucurestiből jelentik: Az „Adeverul” szerint a Banca Nationala-hoz állandóan panaszok érkeznek be a kompenzációs pénztár működése ellen. Szülők, akik külföldön iskolázott gyermekeiknek, családtagok, akik beteg hozzátartozóik részére akarnak külföldre pénzt küldeni, kénytelenek hetekig várni, hogy a kompenzációs pénztár engedélyt megkapják. A Banca Nationala igazgatóságához, valamint a pénzügyminisztériumhoz kérvényekkel fordultak, intézkedjenek az irányban, hogy a kompenzációs pénztár működése meggyorsíttassék.

— **Nyomdászkongresszus Kolozsváron.** Bucurestiből jelentik: Junius 27-én kezdetét veszi Kolozsváron az Erdélyi, Bánsági és Bukovinai Nyomdászok és Nyomdatulajdonosok kongresszusa, amelyen a kollektív szerződés megújítása kerül szóba. A nagygyűlést Chirila munkaügyi inspektor vezeti le.

— **A „Credo” férfilegylet évről-évről közgyűlése.** Vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartja az aradi „Credo” katolikus férfilegylet évről-évről közgyűlést, melynek előadója az elnök távollétében Göbl Alajos alelnök lesz. A gyűlésen dr. Lakatos Ottó elnököl.

— **Aradi származású pap első miséje.** A közeli napokban érdekes egyházi eseménye lesz Arad katolikus társadalmának. Werner Dezső, az esztergomi katolikus egyházmegye végzett papnövendéke július 3-án tartja első miséjét Aradon, a minoriták templomában. Werner Dezső aradi származású fia, atyja Aradon tanító volt. Itt végezte iskoláit, majd Esztergomba került teológiára. A fiatal pap első miséje után visszatér az esztergomi egyházmegyébe.

— **Személyazonossági igazolványok átvétele.** A rendőrség felhívja mindazokat, akik fényképes személyazonossági igazolványukat még nem vették át, hogy jelentkezzenek meghatározott sorrendben az aradi rendőrészen. A betűsorrendet a rendőrség határozza meg és azt az Aradi Közlöny naponta közli. A mai, szombati napon a G-kezdőbetűs nevek tulajdonosai jelentkezzenek fényképes személyazonossági igazolványaik átvétele céljából.

— **Mozielőadás — 2 lejért.** Ma délután a Select-moziban 4-5 óra között egy tuberkulózis-elleni propagandafilm kerül vetítésre 2 lejes beléptdíj mellett. A feltűnően olcsó, ismeretterjesztő mozielőadást Aradváros főorvosi hivatala rendezi.

— **Monstre verekedési per a törvényszék előtt.** Az aradi törvényszék Constantinescu-Nicula-tanácsa ma tárgyalta Nagy György Ferenc verekedési ügyét. Az elmúlt év áprilisában Dékán Ferenc felesége Nagy György Ferencné megátámodta annak háza előtt. A verekedésből verekedés lett, amelyben Dékán Ferenc feleségén kívül részt vettek még Dékán Ferenc és György, Szabó Mihály és felesége, Nagy György Ferenc és Winkler Károly. A törvényszék kölcsönösen okozott testi sérítés címén Dékán Ferencet és feleségét, Dékán Györgyöt, Szabó Mihályt és feleségét, tíztíz napi elzárásra és 500 lej pénzbüntetésre, míg Nagy György Ferencet és feleségét, valamint Winkler Károlyt öt-öt napi elzárásra és 300 lej pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen valamennyi vádlott felebbezést jelentett be.

— **Öngyilkossági kísérlet Lippán.** Lippán Dippold József 76 éves gazdálkodó konyhakéssel a torkát akarta keresztülmetszeni, de csak súlyos sérülést ejtett magán. Leánya találta reá a nagy vértöcsa közepén heverő agyastyánra, aki tettét életuntságával magyarázta. Állapota súlyos, de nem életveszélves.

— **Piaci árak.** Tojás darabja 80 banitól 1 lejig, sovány liba párja 130-140, kövér liba 300-340, sovány kacsa 60-70, kövér kacsa 100-120, csirke 30-40, tyúk 70-80, tehénturó 8-10, juhturó 28-30, vaj 70-80, tej 4-5, tejfél 20-25, kel 3, bab 5-6, hagyma 10-12, fohagyoma 15-20, uorka 1-2, cseresznye 4-8, savanyu káposzta 4-5, paprika párja 1 lej. Élő állat árak: marha kgr. 7-8, borjú 12-13, sertés 10-14.

— **Tüntetések el a kollektív szállításról.** Ez az undorító jelenség nagyon el van terjedve. Az illető maga a legtöbb esetben nem is veszi észre. Sok embernek volt már ebből hátránya. Biztos ellenszere a Pebeco-forgasztó, amelynek tisztító és frissítő hatása utolérhetetlen.

A leépitett kortesek

Most már nem lesz semmi baj a választások körül. A leépités rendszere erre a tere- numra is behatolt. Az egyik fővárosi lap rezignáltan jegyzi meg, hogy a krízis a választásokot sem kímélte meg. Az egyes pártok nem tudnak kellő propagandát kifejteni, nem tudnak autókat bérelni és főképpen nem tudnak korteseket alkalmazni, egyszerűen azért, — mert nincs pénzük. Sokkal kisebbarányú lesz a propaganda — jegyzi meg a lap, — mint ahogyan azt tervezték, a krízis az agitációt is meghéhitotta. Azelőtt egyes bankok, a pártko- rifeusok finanszírozták a választásokat, most azonban egyiknek sincs pénze. És ezért a pár- tok kénytelenek leépitni a fizetett kortes- hadat, kénytelenek lemondani az autóparkokról és nagyszabású körutakról.

Nem lesznek tehát autóparkok és fizetett kortesek. Nagy csapás ez politikai életünkre, mert a bejelentett krízis azt is jelenti, hogy a választók lemondhatnak a megvendégelésről is. Elmaradnak a népbankettek és a ségai vá- lasztó, aki egy-egy párt jóvoltából a múlt év- ben még autón robogott a választási helyiség elé, kénytelen lesz gyalog megindulni, hogy eleget nehessen állampolgári kötelezettségé- nek. Más tekintetben is kellemetlen követke- ményei lesznek a választási-krízisnek. Keve- sebb dolguk lesz az orvosoknak is, akik a kü- lönböző korcsmákban összevert polgártársak sebeit gyógyították. Most kevesebb lesz a verekedés, mert nem lesz, aki fizesse a nagy lekkesedést előidéző borokat.

Hiába, ez nem is lesz igazi választás. Mi- nek is választunk egyáltalában, ha a pártok- nak nincs pénzük? Jobb volna talán elhalasz- tani kedvező időkre, amikor újra feleled az autópark, a népbankett, a fizetett kortes, amely mind éppen úgy hozzátartozik a vá- lasztások képéhez, mint — például — a szava- zóurnák. Elkéseredetten panaszkodnak a mun- kanélküli kortesek, akik sohasem hitték volna, hogy még őket is fogja sújtani az 1932. év jel- szava, — a leépités... (—rosi.)

— **Megkezdődnek az érettségi vizsgálá- tok.** Bucurestiből jelentik: Az egész ország területén holnap kezdődnek meg a baccalaureatusi vizsgálatok.

— **Érvénytelen vasúti jegy miatt 500 lej pénz- bírság.** Bulbucan Mihály mácsai gazdálkodó né- hány hónappal ezelőtt Aradtól Mácsáig lebélye- getlen jeggyel utazott és mikor a kalauz emiatt jegyzőkönyvet akart felvenni, Bulbucan Mihály — a feljelentés szerint — 20 lejjel meg akarta vesztegetni. A bíróság a vádlottat, mert érvény- telen jeggyel utazott, 500 lej pénzbüntetésre ítél- te, míg a megvesztegetés vádjá alól felmentette.

— **Két hónapi fogház verekedésért.** Crisan Iile komlói lakos súlyos testisértés vádjával ál- lított ma az aradi törvényszék Constantinescu—Ni- cula-tanácsa előtt. A vádlott egy összeszólalko- zásból kifolyólag súlyosan összeverte Ardelean György ugyancsak komlói gazdálkodót. A bíróság a mai tárgyaláson bűnösnek mondta ki Crisan Ilet és ezért két hónapi fogházbüntetésre ítélte, amelyet a már elszünetett vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett.

— **Tíz napi fogházra ítélték, mert inzultált egy detektívet.** Kisházi András aradi lakos ható- ság elleni erőszak miatt állott ma a bíróság előtt. Kisházi az elmúlt év júliusában ittas állapotban inzultálta az öt igazolni akaró Lucuta Péter detek- tívét. A bíróság a detektív inzultálóját 100 lej pénzbüntetésre és 10 napi elzárásra ítélte, ame- lyet azonban az elszünetett vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett.

— **Feljelentett ruhatolvaj.** Kreitzer Katalin Str. Calea Vanatori 77. szám alatti lakos feljelentést tett Kajtor Erzsébet ellen, aki állítólag tőle kü- lönböző ruhaneműeket lopott. A rendőrség az ügyben bevezette a vizsgálatot.

— **Szabadiábra helyezték a feleséggyilkos- sággal gyanúsított erdőőr.** A vádtanács ma el- rendelte Todorescu Aurél szlatinai erdőőr szabad- lábra helyezését, akít felesége meggyilkolásával vádoltak. Az erdőőr feleségét az elmúlt év őszén gyilkolták meg és ekkor Todorescut, mivel őt gyanúsították meg a gyilkosság elkövetésével, őrl- zetbe vették. Todorescu Aurél már el is hagyta az aradi igazságszolgáltatást.

Ujabb kétmillió lej érkezett Aradra a nyugdíjak fizetésére

Az adóbehajtás és a nyugdíj --- A tiszt- viselők magánakciója --- Lefoglalják az autókat a hátra- lékos adóban

Az aradi pénzügyigazgatóság rendeletet adott ki, amelynek értelmében az igazgatóság minden tisztviselője köteles részt venni az adóbehajtás munkájában. Ennek a rendeletnek az alapján a tisztviselők felkeresik a nagyobb intézeteket és vállalatokat, ahol azzal az ér- veléssel szólnak fel a vállalat vezetőjével az adó befizetésére, hogy a pénzt a nyugdíjasok illetményeinek kiegyenlítésére fordítják, mivel nem kell befizetni a Banca Nationalához.

Erre vonatkozólag kérdést intéztünk Caba Gyula pénzügyigazgatóhoz, aki kijelentette, hogy a befizetésre vonatkozólag olyértelmű rendelet érkezett, hogy a főpénztár minden nap köteles beszolgáltatni a befolyt adók ösz- szegét. Amennyiben az adók befizetését szor- galmazó tisztviselők valamelyike azzal érvelt, hogy ebből a pénzből a nyugdíjasokat fizetik, úgy az csak az illető magánakciója lehetett.

A mai napon újabb kétmillió lej érkezett a nyugdíjak fizetésére és az új ellátmány alap- ján a nyugdíjgyosztály az L. és M. betűs nyugdíjasok illetményeit fizeti Szombaton.

Itt írjuk meg, hogy a pénzügyigazgatóság ma rendkívül szigorú hangú rendeletet kapott a miniszteriumtól, amely közelről érdekli az

aradi autótulajdonosokat. A rendelet szerint minden autótulajdonos köteles kiegyenlíteni mindennemű hátralékos adóját a rendelet leér- kezésétől számított két napon belül. Amennyi- ben ez nem történik meg, úgy a pénzügyigaz- gatóság köteles az autót lefoglalni, a hajtási igazolványt és a rendszámot elkobozni és a rendőrség autógyosztályához beszolgáltatni. Az autó addig marad kivonva a forgalomból, amíg a tulajdonos ki nem egyenlítette összes adótartozásait, amelynek megtörténte után a rendőrség az elkobzott rendszámot és hajtási igazolványt csakis a pénzügyigazgatóság spe- ciális igazolványára szolgáltatja vissza a tu- lajdonosnak.

A nyugdíjasoknak egy küldöttsége ma délelőtt újra felkereste Lázár Ágoston dr. me- gyei prefektust, aki előtt panaszt tettek arról, hogy a nyugdíjasok kifizetése túlságosan lassú tempóban folyik. Lázár Ágoston dr. megyei prefektus telefonon interviuolt Caba Gyula pénzügyigazgatót, aki az intervenció követ- keztében elhatározta, hogy a nyugdíj-kifizeté- seket, amíg a készpénzhiány tart, délután is folytatja. A nyugdíjasok hálásan vették tuda- másod a megyei prefektus sikeres interven- cióját.

ABBAZIA. Palace Hotel Bellevue.

Elsőrangú konyha. Kivételes olcsó árak júniusban egész július közepéig. Teljes pensió 40 lírából. Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál a

PALACE HOTEL ABBAZIA igazgatósága.

— **A csehszlovák bürokrácia.** Prágából jelentik: A Poledny List összehasonlításban közli a régi Ausztria hivatalnokai karának és a mai Csehszlovákiának létszámát. Megállapít- ja, hogy Csehszlovákia bürokratikusabb ál- lam, mint a régi Ausztria, mert ma Csehszlo- vákiában 38 osztályfőnökkel, 202 miniszteri ta- nácsossal és 303 osztálytanácsossal van több, mint az egykori Ausztriában.

— **Leszállították az élesdi rablógyilkosok büntetését.** Nagyváradról jelentik: Tegnap reggel 9 órakor hirdetett ítéletet a nagyváradi Tábla II. szekciójának Mihaescu—Domokos—Radu-tanácsa az élesdi fiatalokú gyilkosok perében. Mint emlékeztet, Kovács András, Bereczki Gyula, Papp Imre, Bojtos János és Fekete Sándor élesdi fiúk másfél évvel ezelőtt vad kegyetlenséggel meggyilkol- ták és kirabolták Terebesi Sándor és Herz Sámuel és felesége élesdi kereskedőket. A törvényszék annak idején Kovácsot és Be- reczkét 15—15 évi, Pappot 14 évi, Bojtost 12 évi és Feketét 8 évi fogházra ítélte. A Tábla — a felebbvezések szerdai tárgyalása után — Kovács és Bereczki elsőfoku büntetését hely- benhagyta, Papp büntetését 14 évről 11 évre, Bojtost 12 évről 9 évre és Feketét 8 évről 7 évre szállította le.

— **Véres tűzharc a román—bolgár határon.** Bucurestiből jelentik: A román—bolgár határszé- len, Tutrankan város közelében bolgár komitácsi csapat jött át román területre és megütközött a román határőrökkel. A határőrség már előbb fi- gyelmeztetést kapott arról, hogy fegyveres komi- tácsik lépték át a határt. Több őrzőjrat vonult ki a határ ellenőrzésére. Szerdán este 10 órakor a járőrök szembetalálták magukat a komitácsikkal és mindkét részről megkezdődött a tüzelés, amely körülbelül 2 órát tartott. Ugy a komitácsik, mint a határőrök többszáz lövést adtak le. A bolgárok kézigranátot is használtak. Visszavonuláskor se- besültjeiket magukkal vitték. A küzdelem helyén többszáz üres Mannlicher-hüvelyt, kézigranát-zsá- kokat és Steyr-pisztolyokat találtak. A vérnyo- mokból arra következtetnek, hogy a komitácsik- nak súlyos veszteségük volt. Román részről egy tizedes és egy polgári nyomozóközeg sebesült meg.

— **Szállóder, Esterom, Kávész és Korcsmatulaj- donosok Szindikátusának közleménye.** Ezttal hozzuk kartársaink tudomására a következőket: A szeszmono- pol-törvény 223. §-ának értelmében f. évi július hó 1-től kezdődőleg a vendéglősköz az ujona- nan megállapított brevettaxák % részét fizetik. Hogy ezen kedvezményt minden egyes restaurant ipart gy- akorló kartárs elnyerhesse, szükséges, hogy még a jú- nius hó folyamán beadványt terjesszen a pénz- ügyigazgatósághoz. A beadványhoz mellékelendő a cégbejegyzési kivonat hiteles másolata és megjelölendő a kérvényben az italmérés engedély száma. Fentiek miatt felkérjük az összes vendéglős kartársainkat, hogy: 1. Az italmérés engedélyt, a Kereskedelmi és Ipa- kama iparengedélyt és 52 lej iródnakba haladéktalanul behozni sziveskedjenek, hogy a beadványt megszer- keszthessük és azonnal felterjeszthessük, nehogy a fenti kedvezményt elveszítsék, mertéleg ne élvezhessék. 2. A fenti aktákat Szindikátusunk iródjára átveszi min- den nap d. e. 9—12.ig. Az 52 lejből 12 lej mint kérvény- bélyeg ellenértéke, míg a fennmaradó 40 lej az iparengedély hiteles lemásolásának díja szerepel. Vezetőség.

— **Az erős dohányzás sárga, barna, fekete lerakódást okoz a fogakon.** Dohányos férfiaknak és nőknek ezért a rendszeres, naponta többszöri fogápolás „Odol” fogpasztával feltétlenül szüksé- ges, ha a fogak elszíntelenedését elakarjuk kerül- ni. „Odol” fogpaszta biztosan tisztítja a fogakat, anélkül, hogy a fogzománcot megtámadná. Az „Odol” fogpaszta a nagymennyiségű colloid alkat- részeket tartalmazó összetételénél fogva a legna- gyobb felszívóképességgel bír: elhárít minden le- rakódást, kellemetlen szálszagot és minden festék- anyagot, amelyek a dohányzás, étkezés és italok élvezése folytán a fogakon lerakódtak és amelyek azok elszínesedését okozták. Az „Odol” fogpaszta fehérré teszi a fogakat és tiszta lehetet kölcsö- nöz a szájnak.

— **A Gutenberg-dalkör 60 tagu vegyes- karának hangversenye teszi értékesé az ara- di nyomdászok július 10-én, Ujaradon, a Kor- nett-féle vendéglő kerthelyiségében rende- zendő kerti ünnepélyét, melynek változatos programját a legnagyobb gonddal állítja ösz- sze a rendezőség. A kertünnepélyt reggeliz- tantó tánc kövekezik.**

SPORT KÖZLÖNY

A Balkán Olimpiász favoritja a román válogatott

A részleges műsor :: Huszonegy játékos és négy kísérő utazott Belgrádba

Az Aradi Közlöny eredeti tudósítás alapján naponta beszámol az olimpiásról

A Balkán Kupa küzdelmei az elmúlt esztendőben nagyon vontatottak voltak. Az egyes mérkőzéseket hosszú idő választotta el egymástól és így érthető is, hogy az esetenkénti mérkőzéseket nem kísérte a várt érdeklődés és a Kupa-küzdelem ez, és egyéb miatt, elvesztette a kellő komolyságát. Ugy Jugoszlávia, mint Románia részt vett a Montevideóban megrendezett világbajnoki futballtornán és az ott tapasztaltak vezették a két ország sportvezéreit azon gondolatra, hogy a jövőben a Balkán Kupa küzdelmeit is hasonló rendezés mellett hajtsák végre. És az elgondolást tett követte, így született meg ez a nagyszerű megoldás, amely szerint a Balkán Kupa küzdelmeit egy hét alatt bonyolítják le. Az új rendszer premierje az idei Belgrádban megkezdésre kerülő torna, amelynek favoritja a Román válogatott.

A tornán Romániát és a rendező Jugoszláviát kivéve, Bulgáriának, Görögországnak és Törökországnak is részt kellett volna venni, de Törökország a legutóbbi kudarcok miatt lemondott a tornáról és így

Románia, Jugoszlávia, Bulgária, Görögország fognak részt venni a Balkán Kupa küzdelmeiben.

A 21 tagból álló válogatott keretet a kiváló Luchide Cotavon kívül, az országos B. T. részéről Xifando kíséri, míg a menedzseri tisztséget Radulescu kapitány tölti be. Radu Istrate, a torna egyes mérkőzéseit vezető bíró, a B. T. delegáltja. A turán a következő játékosok vesznek részt:

Kapusok: Czinczer és Lapusneanu. **Hátvédek:** Albu, Bürger, Hoksári és Vogl. **Fedezetek:** Robe, Rafinszky, Steinbach, Hrehuss és Kotormány. **Csatárok:** Glanczmann, Schwartz, Weizer, Bodola, Kocsis, Beké, Kovács, Sepi, Ciolac és Dobai.

A torna sorsolása a következő: Junius 25.: Bulgária—Románia; junius 26.: Görögország—Jugoszlávia; junius 28.: Görögország—Románia; junius 30.: Bulgária—Jugoszlávia; julius 2.: Görögország—Bulgária és julius 3-án: Románia—Jugoszlávia. Valószínű, hogy az utolsó mérkőzésen a Románia és Jugoszlávia közötti találkozáson dől el a Balkán Kupa sorsa, de valószínű a román válogatott győzelme, amely egyet jelent a kupa megőrzésével.

Az érdekeit országokban oly hatalmas az érdeklődés, amelyre már hosszú idő óta nem volt példa. A sportkörökben szóbeszéd tárgyát csak az olimpiász képezi és mindenki már előre szorongva gondol az elkövetkezendő mérkőzésekre.

Az Aradi Közlöny ez alkalommal is bebizonyítja, hogy mennyire súlyt helyez a gyors hírszolgáltatásra és ezért áldozatok árán bár, de a Balkán Olimpiásról naponta eredeti, belgrádi tudósítás jelenik majd meg a lap hasábjain.

A pontos és részleges eredmény közlésén kívül módunkban lesz a válogatott csapat belgrádi tartózkodásáról is eredeti tudósítás alapján beszámolni.

O Komjádi a vízilózóók kísérője. A magyar víziló és uszó válogatottat Komjádi fogja a tengerentúltra kísérni. Az uszók és vízilózóók buszszállítása vasárnap lesz.

Elmaradás veszélye fenyegeti a Bratislava tornáját

A pozsonyi Bratislava jubileumi ünnepsége kapcsán nagyszabású futballtornát tervezett, amelynek eredeti résztvevői a rendező egyesületen kívül, a Hungária, Sparta és Viena lettek volna, de miután a Sparta és a Viena a közép-európai kupamérkőzések miatt lemondottak, így a két egyesületet a rendezők a WAC-al és a Bocskával kívánták pótolni. A csehszlovák válogatottat vasárnap Pardubitzban, az osztrákok ellen kell megküzdeni. A mérkőzés az Európa Kupáért fog lejátékozni. A csehszlovák válogatottba kilenc Bratislavai játékosat állítottak be, ami ellen természetesen a klub tiltakozott, tekintettel a közelre behirdetett tornára és egyetlen játékos sem akar a válogatott rendelkezésére bocsájtani. Valószínű, hogy a szövetség álláspontja megváltoztatására kényszeríti a Bratislavát, de ettől függetlenül, a Hungária elindul Pozsonyba, ugyancsak a Bocskai is készülődik. A Hungaria a pozsonyi mérkőzésen kívül, két hétes turát tervez.

O két sérültje van az Ujpestnek. Az Ujpest a Viena elleni kupamérkőzésre Dudás és Aknai nélkül fog kiállani. Dudásnak a sarka sérült meg, míg Aknainak a keze gyülük.

O A japán atléták elindultak az olimpiászra. A los-angelesi olimpiászra résztvevő japán atléták már elindultak.

O Revánsmérkőzés az AAC Kakasok és a Sporthírlapírók között. A legutóbbi mérkőzést az AAC Kakasok nyerték meg és így a mai Kakas—Sportújságírók közötti mérkőzés, amely fél 7 órakor lesz az AAC-pályán, revánssá számít. A Sportújságírók a következő megerősített csapattal veszik fel a küzdelmet: Stengl—Kárpáthy I., Czákó—Kárpáthy II., Szabó, Weinberger—Polaretsky, Bodnár II., Braun Csibi, Boross, Breitbarth.

Ma este játszik Aradon a Vigszínház együttese

Szombaton Sommerset Maugham „Ne váljunk el“, vasárnap Lengyel Menyhért „Evelyn“ című művét játsszák Makay Margittal, Rajnay Gáborral és Törzs Jenővel a főszerepben. Temesvárott még eddig nem látott sikert aratott Budapest legjobb színházi együttese

A budapesti Vigszínház együttese ma este tartja meg első vendégjátékát és ezt a kétségtelenül nagy színházi eseményt olyan óriási érdeklődés előzte meg, amilyent még sohasem tapasztaltunk Aradon. Ez érthető is, hiszen a Vigszínház Magyarországnak legnívósabb és minden tekintetben a legjobb színháza, amely minden egyes darabot olyan tökéletességgel, olyan nagyskaláju művészettel hoz színre, amilyent egyetlen egy európai színpad sem képes produkálni. A Vigszínház tagjai a magyar színjátszás büszkeségei, Makay Margit, Törzs Jenő, Rajnay Gábor egy-egy alakítása olyan művészi teljesítmény, amely előtt a külföld is meghajol. Nemcsak a főszerepeket, hanem a legkisebb szerepeket is komoly művészek alakítják, mert a Vigszínház színpadán csak olyanok játszhatnak, akik valóban odaválok.

Hegedüs Tibor főrendező mindent biztosított annak érdekében, hogy az erdélyi turnén éppen olyan előadásokat produkáljanak, mint Budapestben. Ez be is igazolódott Temesváron, ahol a két estén a nagyszámú közönség valószínűleg extázisban volt. Így még nem ünnepezték színészeket, ilyen forró színházi est még nem volt Temesváron.

Ma este hasonló lelkesedéssel fogadja a

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny“ Budapesten a következő újságárusoknál kapható
 A „Hungaria“ nagyszálloda újságárusánál.
 A „Carlton“ szálloda újságárusánál.
 A Keleti pályaudvar főcsarnokában levő nagy újságbódében.

A Vulturii ellen győztes tenniszezők Váradon

Az AKE győztes együttesének a Vulturii felett aratott diadala után, komolyabb ellenféllel kell megküzdeni a Camarasescu-kupa következő fordulójában. Az AKE ellenfele a Nagyvárad SE lesz. A játékok színhelye Várad és az időpont 29—30. Aradot Wechler, Kendeffy, Gitta és Góth fogják képviselni. A kupa-küzdelem után az AKE kiegészül Somogyi Klárral és Hajnal Babyval és így az együttes a Dreher-Haggenmacher Kupa küzdelmeiben vesz részt. Az AKE kísérője az egyesület nagytudású főtájkára, Schwartz Dezső lesz. Az utóbbi küzdelemben benevezett a Hellasz is. A versenyzők Tanczos Arnold vezérése mellett Pisó Babával, Hacker Ernővel, Weiningerrel, Bánhidnyval vonulnak fel. Reméljük, hogy Arad sportjára ismét dicsőséget hoznak a versenyzők. A versenyről naponta részletes tudósítással fogunk szolgálni. A két egyesület legjobbjaikat elkíséri Dabic Joachim tanár, az egyesület közszereplőinek örvendő elnöke.

O A Vasas és a Szeged FC nagyban készülődnek az osztályozóra, amelynek első találkozója a Szeged FC otthonában fog lezajlani.

O A „Vegyes csapat“ Jugoszláviában. A III. Ker. FC, Nemzeti és Kispest játékosaiából összeállított „Vegyes csapat“ Északot járja, most az itt-honmaradt gárda Jugoszláviát keresi fel.

O Gépszüri Los-Angelosban. Az épé-vívásban az olimpiászon ezuttal először fogják a gépszürit alkalmazni.

O Szerdán üléseznek a sporthírlapírók. Az Erdélyi és Bánsági Sportújságírók Szindikátusa szerdán este az Iparosúthon különtermében 9 órai kezdettel ülést tart. Tekintettel a letárgyalásra kerülő ügyek fontosságára, az összes tagok megjelenését kéri.

O Lugos és Temesvár vasárnapi programja. A lugosi Vulturii a TMTE vendége lesz, míg a TAC Lugosra rándul, ahol a Germania-val fogja összemérni erejét.

hires budapesti együttest az aradi közönség is, amely tisztában van a Vigszínház fogalmával. A rendezőség itt is mindenről gondoskodott a tökéletes előadás érdekében. Az egyik aradi butorgyár a cég legszebb butorgarnitúráját bocsájtotta a színház rendelkezésére, de ezenkívül valódi perzsaszőnyeget, festményeket, izléses drapériákat szerzett be a rendezőség, hogy a színpadot is minél káprázatosabbá tegye.

Szombaton este Sommerset Maugham „Ne váljunk el“ című ötletes, színparkozó szellemes vígjátékát, vasárnap este Lengyel Menyhért „Evelyn“ című ravfogóan megírt finoman erotikus légkörű színművét játssza az együttes. Az igazgatóság azért választotta ezt a két színdarabot, mert ezek aratták a legnagyobb sikert az idei szezonban. A két pompás darabot ugyanolyan szereposztásban játsszák el, mint Budapestben.

A helyárakat a rendezőség a lehető legalacsonyabban állapította meg. A legdrágább jegy 120 lej, míg a legolcsóbb 20 lej. Jegyek elővételben kaphatók a téli színház előcsarnokában, este előadás előtt a Nyári Szinkör pénztáránál.

LEGUJABB

Megtalálták Ruttkay százados titokzatos bucsulevelét

A levél anyagi természetű ügyekről intézkedik

Most, hogy a vádtanács is elrendelte a vizsgálatot Littke Kálmán ügyében, a vizsgálóbíró fokozottan folytatja a munkát. A vizsgálat eddig összegyűjtött anyaga azonban több tekintetben kiegészítésre szorul és ezért mostani munkája főképpen arra irányul, hogy ezeket a hiányosságokat pótolja.

E tekintetben különösen fontosnak látszott annak a sokat emlegetett levélnek a megszerzése, amelyet Ruttkay Gábor halála után küldött Littkének a százados egyik jóbarátjának és amely tudvalevően elünt. Ez a levél, amint a nyomozás során kiderült, tulajdonképpen

nem is levél, hanem csak egyszerű cédula és ezen voltak olyan feljegyzések, amelyek a várákozás szerint döntő fontosságúak.

Mint most kiderült, valóban létezett egy cédula Ruttkay kezeirésével, ennek a tartalma azonban egyáltalán nem ad magyarázatot Ruttkay halálának rejtélyére és csak anyagi vonatkozású. A cédulán ugyanis ezek a sorok állanak:

„Kétezerhatszáz pengővel elszámolásban vagyok Littke Kálmánéval, bármi

történjék is velem, kérlek, juttasd ezt el a feleségemnek”.

Ez a sokat emlegetett levél, helyesebben cédula, amelyet közvetlenül a százados halála után küldött Littke Kálmáné Ruttkay bizalmas jóbarátjának. A cédula elkallódott ugyan, de hogy a tartalma valóban az volt, azt már hivatalosan megállapították.

A védelem ezt nagyfontosságúnak tartja a saját szempontjából, mert ezzel is alá akarja támasztani azt a felfogást, hogy Ruttkay már régebben öngyilkosságot forgatott a fejében és minthogy tartozott Littke Kálmánéknak, nem akarta, hogy halála után károsodás érje az asszonyt. Ezért kérte a barátját, hogy figyelmeztesse feleségét erre az adósságra. Azt is hangoztatja a védelem, hogy ebből is látszik, hogy Ruttkay Gábornak valóban voltak szorongató adósságai.

Medvés-Medico István vizsgálóbíró ma délig nem vezette magá elé Littke Kálmánét, mert Medvés-Medico még csak egy-két napja vette át az ügyet a szabadságra távozott vizsgálóbírótól és ma még az eddigi anyag tanulmányozásával van elfoglalva.

Németországban kritikus a helyzet

Bajorország fegyverrel akarja a helyzetet tisztázni

Berlinből telefonálta tudósítónk éjjel 2 órakor: Papen német birodalmi kancellár feltűnést keltező módon gyors elutazásának oka a lausannei konferenciáról az, hogy részt vesz szombaton a berlini minisztertanácson, amelyen döntenek róla, hogy milyen intézkedéseket foganatosítsanak a délnémet államok kormányainak átfogólagos ellen a bajor alakulatok egyenruha-kérdésének ügyében. A bajor kormánykoalíció vezetőpártja, a néppárt hangsúlyozza, hogy elutasítja a birodalmi

kormány beavatkozását. Schaffer államtanácsos rendkívül éles nyilatkozata szerint arra még nem volt példa, hogy harminc órás határidővel igyekezzenek a bajor koalíció álláspontjának elvi feladását elérni. Ha ezt forszírozzák — jelentette ki az államtanácsos — Bajorország saját fegyveres ifjúságához fog folyamodni védelemért. Ha erre sor kerül, minden bajor ifju tudni fogja kötelességét!

Az aradi tankötelesek összeírására egyetlen állás nélküli tisztviselőt sem alkalmaztak

A kulturügyosztály nem vette tekintetbe az interimár-bizottság intencióját --- A munkálatokat tanítókkal és városi tisztviselőkkel végeztetik, akik külön napidíjat kapnak

A közeli napokban indulnak meg Aradon az évenként szokásos összeírások az iskolaköteles korba lépett gyermekekről. Amint az Aradi Közlöny legutóbbi számában megírta, a város Interimár-bizottságában az összeírási munkák anyagi fedeztélül szolgáló 60.000 lejes rendkívüli hitel megszavazása alkalmával az a helyes és méltányos kívánság merült fel, hogy ezeknél a munkálatoknál a város kulturügyosztálya alkalmazzon lehetőleg állás nélküli tisztviselőket vagy olyan intellektuális készületszerű embereket, akik árvizkárt szenvedtek. Mindenképpen humánus kívánság volt ez, amely az interimár-bizottság elnöke részéről hangzott el és a bizottság jóváhagyólag járult hozzá. Annál kellemetlenebb meglepetést keltett a munkálatok után érdeklődő állástalan tisztviselők között, amidőn a város kulturügyosztályában tudomásukra hozták, hogy ezeket az összeírási munkákat tanítók, igazgató-tanítók és városi tisztviselők fogják ellátni s ezzel együtt természetesen ők részesülnek a cca 100 lejes napidíjban.

A felmerült panaszok nyomán ma érdeklődtünk az ügyben a város kulturügyosztályán, ahol Popa Constantin városi kulturtanácsostól az alábbi felvilágosításokat kaptuk:

— Az interimár-bizottságban megnyilatkozott kívánságnak figyelembevételére a „Legia pentru contributiuni benevole publicului” című törvény nem ad lehetőséget. Ezek az összeírási munkálatok nagy munkát és még több adminisztratív gyakorlatot igényelnek. Ezért készítettük el már előre is azoknak listáját, akik az összeírási munkákat városi kerületenként végzik el.

A város kulturügyosztálya által elkészített számláló-biztosok névsorát intervenciókra Botioc Elek dr. polgármester felhatalmazása alapján megszereztük és alább tesszük közzé:

I. kerület: Gheorghe Popoviciu, Christea Nicolae, Spinantiu Eugen, Donat Gavril, Szentgyörgy Jozif, Voicu Constantin, Stupar Alexandru. II.: Pavel Cociu, Tesici Milan, Lipovan Atanasie, Olariu Dumitru, Marcu Vasile. III.: Pavel Lupas, Lugojan Virgil, Florea Joan. IV.: Caderiu Joan, Farcasiu Grigore, Zotiu Petru, Darlea Joan. V.: Lucuta Iuliu. VI. Givulescu Traian, Crisan Gheorghe, Szarka László, Heim József. VII. Pigli Traian, Dublea Livius, Gheorgevici Iuliu. VIII. Zab Vasile, Trifu Constantin, Gules Tiberiu, Cristea Joan. IX. Marton

Pavel, X. Campian Traian, XI. Popa Gheorghe. XII. Ciobota Dumitru, Stoian Vasile.

Összegezõ: Albu Simion. Ellenõr: Popa Constantin városi kulturtanácsos.

Amint megállapíthattuk tehát, a listán egyetlen egy leépített vagy árvizkárosult tisztviselő sem szerepel: a kulturügyosztály irgalom nélkül érvényt szerzett a törvénynek — még a tanács felfogása ellenére is. A bizottsági listát mindenestre közreadjuk, mert kívánatos, hogy Aradváros lakosainak módja legyen ellenőrizni, hogy tényleg azokat a tanítókat és tisztviselőket engedje-e be családi otthonába, akiket a törvény megbízott az iskolaköteles tanulók összeírásával.

FORUM

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A Str. Cosbuc, a volt Ferdinánd-, Szent László-, Kis-uccák, valamint a volt Ferenc-tér lakói napok óta arra a kellemetlen tapasztalatra jutottak, hogy énekek idején ismeretlen emberek máskálnak az egyes házak, villák és magánkertek zárt területein belül. Ezek az ismeretlen egyének ott ólálkodnak, ahol arra számítanak, hogy a háznépe történetesen távol van és minden jel arra vall, hogy csak a kedvező alkalomra lesnek.

Amidőn erre a körülményre felhívjuk az i. t. Szerkesztő Ur figyelmét, kérjük, tegye szövé naplójának hasábjain, hogy az illetékes közrendészeti fórumok még idején megtehesék biztonsági intézkedéseiket a fent megnevezett uccák által határolt területen. Kérjük a rendõrkvesztor urat, erősítse meg ezen a területen a rendõrõrszemet, hogy még idején megakadályozhassák az ismeretlen elemek készüldéseit.

Kérve soraink mielőbbi szives közlését, maradtunk kiváló tisztelettel:

Többi Ferdinánd-uccai háztulajdonos.

Huszonöt éves találkozóra gyűlnek össze a vendiákok Aradon

Összeállították a találkozó programját

Érdekes társadalmi esemény zajlik le holnap Aradon. Az aradi volt reáliskola 25 év előtt végzett növendékei ezuttal elsõ ízben jönnek össze találkozóra, amióta elhagyták az iskola padjait. A tízéves találkozó idõpontja a háboru utolsó évére esett és így nem tudták megtartani, annál érdekesebb lesz most a 25 éves találkozó lefolyása, amikor olyan vendiákok jönnek össze, akik közül nem egy talán 25 éven keresztül nem találkozott egyikkel-másikkal. Másik érdekessége a találkozóknak az, hogy bár kevesen jelenhetnek meg holnap a huszonöt év előtt végzettek közül — néhányan elestek a világháboruban, mások idõközben elhaltak — olyan emberek vannak közöttük, akik azóta, hogy kikerültek az életbe az iskola padjaiból, ismert nevet szereztek maguknak.

A huszonöt éves találkozóra érkezõk egy része Budapestrõl jön le a holnap nap folyamán Aradra. A találkozóon megjelenik dr. Krenner Miklós mint tanár, dr. Kotsis Iván budapesti egyetemi tanár, Somogyi Kálmán a budapesti Markó-uccai reálgimnázium tanára, Pichler Gyula a székesfehérvári Ármentesítõ Hivatal fõmérnöke, ezenkívül aradiak: dr. Fetter Elemér banktisztviselő, Mittermeyer Ödön textilnagykereskedõ, Márton Sándor kereskedõ, Dömötör László mérnök, Kánya Sándor a CFR. fõmérnöke. A találkozó programja szerint holnap, szombaton este társasvacsorára gyűlnek össze, ahol családias, egyszerű keretek között ünneplik meg a huszonöt éves találkozózt. Másnap, vasárnap délután kimennek a temetőbe az elhunyt tanárok, osztálytársak sírjait felkeresik. Orman a li-coumba mennek, majd vasárnap délelben ismét együtt fogyasztják el ebédjüket kedélyes csevegés között. Ezzel az összejövetel programja véget is ér s a vendégek visszatérnek otthonukba.

FILM KÖZLÖNY

Egy orrhosszal...

Sajtóbemutató a Select-mozgóban

Siegfried Arno már a némafilmek korában is nagyszerűen értette a módját annak, hogy a mulattatás, a szívből fakadó, mesterkéltlen humor eszközeivel, hogy kell hozzáférközni a mozikközönség szívéhez. Ennek az izig-vérig művészembernek már külseje is olyan karakterisztikus, hogy egyenesen predestinálja komikus szerepkörére. Sovány, magas termete, jellegzetes orra, mintha vigjáték-figurák számára formálódott volna. A szemei viszont valami mélabus, szentimentális csillogást tükröznek. Mindezt összevéve, előttünk áll a szalonvigjátékok tragikomikus lovagja, a modern Cyrano de Bergerac...

Siegfried Arno „Egy orrhosszal” című filmjében, valóban modern Cyrano alakít. Az aranyszívű, vigkedélyű, becsületeselelkű lovag, aki azonban hiába hódolja a hölgyvilágnak, mindenütt lemarad, — egy orrhosszal. Foglalkozására nézve újságkihordó, szorgalmas, dolgozó, szegény fiú, akinek minden vágya egy kerékpárban összpontosul. Amikor a nevelés, régi típusú kerékpárt összekaporgatott pénzén megvásárolja magának, nem is álmodik arról, hogy valaha kerékpárhajó lesz belőle. Közben megérkezik gyermekkori jóbarátja, Paul Renz, a kerékpározás világbajnoka, aki benevez hat napos versenyre. Véletlen tévedés folytán a szép Lilly, aki táncosnőnek mondja magát, összetéveszti Arnoé Renz világbajnokkal. Ebből aztán olyan bonyodalmak származnak, amelyek a hat napos verseny lezajlásának izgalmait könnyekig kacagató komikummal festik alá. A sok bonyodalom után végül Siegfried Arno győztesként befűt a versenyen — egy orrhosszal és elnyeri azt a nőt, akit szeret.

Ez a kitűnő énekes-vigjáték meséjének rövid vázlata. Művészileg beállított, mulattató jelenetek egész sorozata alkotja a szcenáriumot, amelyet B. E. Lütghe ismert nevű filmlibrettista jegyez. Már hosszabb idő óta nem láttunk ebben a zsánereben szellemesebb, ötletesebb és gördülékenyebb szűszéji bohózatot. A zenéje fülbemászó, szórakoztató. A szereplőkről elég annyi, hogy valamennyien népszerű, kiváló vigjátékszíneszek. Felsoroljuk itt a nevüket, ez többet mond bármilyen hangzatos dicséretnél: Siegfried Arno mellett Verebes Ernő, Lucie English, Elga Brink, Julius von Falkenstein, Fred Louis Lerch és Frida Richard. A film feltétlenül ős zinte sikerre számíthat.

Romantikus leányrablás ügye az aradi törvényszék előtt

Különös leányrablás Mikalacán — Az elrabolt leány visszatér Bűnvádi feljelentés

Kalandos leányszöktetés került ma főtárgyalásra az aradi törvényszék *Constantinescu* — *Nicula*-tanácsa előtt. Két évvel ezelőtt, egy augusztusi éjszakán könnyű homokfutó kocsi állott meg *Mihalkovics* György mikalakai birtokos háza előtt. A kocsin három fiatalember tilt: *Bugarlu* György, *Radosav* János és *Popovics* Mihály. Rövid tanakodás után bekopogtattak a ház egyik ablakán és a kopogtatásra megjelenő cselédet arra kérték, hogy a birtokos csinos leányát, *Mihalkovics Emmát* értesítse, hogy igen fontos hírt akarnak vele közölni. A leány csakhamar meg is jelent. Könnyű nyári ruhában, amelyre csak egy, melegebb kendőt borított. Jött gyanútlanul, a kocsi felé. Amikor annak közelébe érkezett,

a három fiatalember körülfogta a mítsem sejtő leányt, betörték a száját, összekötötték a kezét, feltették a kocsi és szabályszerűen elrabolták.

A leány eltűnését csak másnap vették észre a szülők, akik értesítették a csendőrséget. A nyomozást azonban nem is kellett bevezetni, mert másnap délelőtt visszatért az elrabolt leány. Elmondotta a szülőknek, hogy kocsival *Pascu Buciecan* paulisi szőlőtulajdonos házába vitték, ahol már várta *Stretin György*, aki régebben udvarol a leánynak, azonban nem talált meghallgatásra. A fiatalember most ily módon gondolta, hogy elérje célját és a leány beleegyezik a házasságba, ha az elrablással kompromittálta. Amidőn azonban *Pascu Buciecan* megtudta, hogy a leány nem akar a romantikus hajlamu fiatalemberhez hozzámenni, kijelentette, hogy *Mihalkovics Emmának* vissza kell térnie a szülői házba. Másnap kocsi is tiltették és visszavitték Mikalákára.

A kalandos szöktetés azonban bűnvádi feljelentéssé módosult, amelyet a leány szülei tettek meg *Stretin György* ellen és ebben az ügyben ma volt a főtárgyalás. Mielőtt azonban a törvényszék az ügy érdemi tárgyalásához hozzákezdett volna, *Stretin* védője megállapította, hogy az eljárás nélkülölzi a törvényes alapot, mivel már a feljelentésnél a leány nem adott felhatalmazást az eljárás megindítására. A mai főtárgyaláson kijelentette *Mihalkovics Emma*, aki közben egy másik mikalakai udvarlóhoz ment férjhez, hogy *nem kívánja volt lovagiának megbüntetését*, mire a törvényszék megszüntető végzést hozott és ezzel véglegesen megszünt a mikalakai romantikus szöktetés ügye. Ami nem is fog egyhamar megismétlődni, mert, amint a lovag kijelentette, a mai gazdasági viszonyok nem alkalmasak arra, hogy egy fiatalember csak egy leányt raboljon el. Még pedig csak egy könnyű nyári ruhában és egy melegebb kendővel. De minden hozomány nélkül...

Az aradi Katholikus Misszió évi közgyűlése a Mossóczy-telepen

Az aradi Katholikus Misszió Mossóczy-telepi fiókegyesülete megtartotta évzáró közgyűlését. Este 9 órai kezdettel folyt le a közgyűlés a Mossóczy-telepi Katholikus Kör helyiségében és azon az egyesület tagjai teljes számban vettek részt. Az aradi Misszió Egyesület képviselőjében *Steinicz Zseni*, *Haller Józsa* és *Simon Berta* egyesületi vezetők jelentek meg, míg a plébánia részéről dr. *Lakatos Ottó* plébános vett részt a közgyűlésen.

Az évzáró közgyűlést *Szántó Lajosné* elnöknő nyitotta meg, aki beszámolt az egyesület egész évi eredményes munkájáról. Ezután a titkári és pénztárosi jelentések következtek, majd *Simon Berta* missziósnővér mondotta el hatásos diszbeszédét. *Simon Berta* beszédében kifejtette, hogy az egyesület nemcsak anyagiakban, jótékonykodással segítette pártfogoltjait, hanem lelkiükben is, valóban missziós nővérekhez méltó tevékenykedést fejtettek ki.

Dr. *Lakatos Ottó* emelkedett ezután szólásra, aki emelkedett hangú záróbeszédet mondott, amelyben rámutatott arra, hogy a missziós egyesület csak *Krisztus* példájának nyomdokain tudott ilyen nagyszabású és eredményes tevékenységet kifejteni. Ezután befejezőül további lelkes munkálkodásra buzdította az egyesület tagjait, majd a közgyűlést bezárta. A megjelent aradi missziósnővérek őszinte elismerésüket fejezték ki a fiókegyesület vezetői előtt az évi tevékenykedés nagyszabású mérlegéért, amelyet a záróülésen olvastak fel.

Nyaralni induló t. előfizetőink figyelmébe!

Ha akár rövidebb, akár hosszabb időre elutazik és közli velünk új címét, az **Aradi Közlönyt** utánaküldjük. Arra kérjük, hogy az alábbi szelvényt lehetőleg elutazás előtt 2-3 nappal töltsé ki és egy levelezőlapra ragasztva, vagy küldőncel küldje be hozzánk.

Név:.....
 Régi cím:.....
 Új cím:.....
 Mikortól meddig:.....

Kivágandó ég levelezőlapra ragasztva okvetlenül beküldendő:
 az **ARADI KÖZLÖNY** kiadóhivatalaiba.
 Bulev. Regele Ferdinand (József hegy-ut) 4. sz.
Biztonság kedvéért ne a kihordóval tessék megüzenni a címváltozást.

Tomboló vihar vonult végig Románián

Erdélyben nagy pusztítást okozott a felhőszakadás — Több emberélet esett áldozatul a villámcsapásnak

Bucurestiből jelentik: Az ország több részén, így Moldovában, Besszarábiában és Erdélyben is, csütörtök éjjel hatalmas viharok pusztítottak, amelyek mindenütt nagy károkat okoztak a vasuti töltésekben is. Dél-besszarábiában Basarabanca és Abaclia állomások között a felhőkből leomló víztömeg ellepte a vasuti pályát. Ugyanez történt *Vasilie Lupu* és *Chisenew* állomások között is, ahol két kilométeres szakaszon teljesen elmosta a víz a vasuti töltést. *Iasi* és *Chisenew* között átszállással bonyolítják le a vasuti forgalmat.

Moldovában *Adjud* és *Pufesti* községek között a vasuti közlekedés három kilométeres pályán megszakadt. Az utasok kénytelenek voltak *Marasestibe* visszatérni és kerülő irányban folytatni utjukat. Megszűnt a közlekedés *Barlad* és *Tutova* között is, valamint *Barlad* és *Galati*, *Barlad* és *Tecuciu* községek között ugyancsak szünetel a közlekedés. *Barladban* a víz állása másfél méter, úgy, hogy a posta épülete víz alatt áll. A megáradt folyók kiléptek medrükből és mindenütt nagy károkat okoztak. Számos táviró- és telefonvonalat a vihar erősen megrongált.

Erdélyben *Balázsfalva* és *Parajd*, *Marosvásárhely* és *Parajd*, valamint *Naszód* és *Ilva* községek között állott be forgalmi akadály a viharok következtében. A CFR vezérigazgatósága mindent elkövet arra nézve, hogy a megrongált vonalakon mielőbb helyreálljon a vasuti közlekedés és ez irányban már megtettek minden intézkedést.

A Nyárad mentén végigvonult zivatar nyomán a hegyekről leáradó víztömeg, mintegy husz községet árasztott el. Felsőböltényben *Miculi János* harangozót a villám akkor sújtotta agyon, amikor a harangot akarta félreverti. *Kakasd* községben az árvíz egy istállót döntött össze, amelynek romjai *Traian Nicolaj*t agyonütötték. Dicsőszentmántonban az orkán fákat csavart ki és dionagyságu jégdarabok estek. *Marosvásárhelyen* szintén jégverés volt. A villám beütött a *Newyork-kávéház* villámhárítójába és a detonáció hangja oly erős volt, hogy a kávéházban tartózkodó vendégek között pánik tört ki. A város határában lévő szőlőkben *Putz Zsigmond* nevű 29 éves napszámot a villám agyonütötte.

50%-os utazási kedvezmény Vafa de Jos, Alvácza gyógyfürdőre

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ügyvédek, kereskedők, nyugalmazott bankigazgatók az aradi konverziós kérelmezők között Összesen négyszázegy kérelem érkezett be -- A benyújtott kérelmek kimutatásának érdekes adatai

A konverziós törvény rendelkezései alapján mindazoknak a föltulajdonosoknak, akiknek birtoka husz holdon felül van, a törvény által biztosított előnyök alkalmazására vonatkozó kérelmet június 19-ig kellett benyújtani. Az aradi törvényszék központi iktatóhivatalához két napon keresztül, 17-én és 18-án érkeztek be kérelmek nagyobb számmal. Mivel a törvényben megállapított határidő vasárnapra esett, a központi iktatóhivatal úgy intézkedett, hogy a hétfői, 20-iki ünnepre való tekintettel, kedden, 22-ikén is elfogad kérelmeket.

Az utolsó, törvényes benyújtási napon azonban már csak alig egynéhány beadvány érkezett be, az érdekeltek igyekeztek a törvényben biztosított időn belül benyújtani kérelmeiket. Az iktatóhivatal most készült el az iktatókönyvek alapján készült pontos kimutatással, amelyet le is zártak, arra való tekintettel, hogy a hét folyamán már senki sem

adott be a konverziós törvény, alkalmazására vonatkozó kérelmet.

A kimutatás igen érdekes adatokat tartalmaz. Az összeállítás szerint pontosan 401 kérelem lett beiktatva. Ezek közül foglalkozásszerint a következőképpen oszlanak meg a kérelmezők: ügyvéd és ügyvédi diplomával bírók vannak 12-en, kereskedő, fatermelő és gyáros van 8, lelkész van 2, orvos 2, nyugalmazott katonatiszt 1, nyugalmazott köztisztviselő 3. Azonkívül a konverzió alkalmazását kérte a bokszei urbéres község és apateui parochia is. Nyugalmazott bankigazgató három adott be kérelmet. Azonkívül sokan vannak olyanok is, akiknek városi házaik vannak és amellet kevés földbirtokuk is. A kérelmet a központi iktatóhivatal a napokban teszi át az illetékes szekcióhoz, amely tárgyalási napot tűz ki a kérelmekben foglalt adatok felülbírálására és annak az alapján a konverziós törvény alkalmazására.

Elvi jelentőségű döntést hozott az aradi törvényszék egy adófelelbezés ügyében

A még érvényben levő magyar törvényeket vette figyelembe :- A mézáros és hentes nem kereskedő, hanem iparos :- Sorozatos adóleszállítási perek következnek

Az aradi törvényszék Senciu-Topciu tanácsa egész Erdély iparostársadalmát érdeklő elvi jelentőségű döntést hozott. A döntés régen húzódó és sok vitára okot szolgáltatott ügyet rendezett véglegesen, amely elsősorban a mézárosokat és henteseket érinti. A tárgyalás anyaga egy konkrét esetet ölelt fel. Wagner Károly pankotai hentesmester felelbezést jelentett be az adókiadó-bizottság által megállapított adó ellen. Felelbezésében azzal érvelt, hogy az adókiadó-bizottság nem vette figyelembe az Erdélyben még érvényben levő magyar törvények vonatkozó rendelkezését, amely megállapítja azt, hogy a mézáros és hentes nem kereskedő, hanem iparos.

A pontos distinkció az adók megállapításánál mutatkozik, mert mint kereskedő minden mézárosra és hentesre a magasabb adókulcsot alkalmazták az adókiadó-bizottságok. A globális adónál ez négy százalékot jelent, mert mint kereskedő 16 százalékot fizetnek, holott ha iparosoknak vannak deklarálva, úgy a globális adó százaléka csak 12. Az adókiadó-bizottságok nem adták

helyt a tárgyaláson a hentesek és mézárosok érvelésének és elutasították az általuk előterjesztett kifogásokat. Az érdekeltek hentesek felülvizsgálati kérelemmel fordultak az aradi törvényszékhez, amely ma tárgyalta le a kérelmet.

A törvényszék az ügyben elvi jelentőségű döntést hozott, amennyiben kijelentette, hogy az érvényben levő 1884. évi magyar törvény alapján minden mézáros és hentes iparosnak tekintendő, mivel az iparendélye képesítéshez van kötve. Ezen az alapon elrendelte a tárgyalást képező konkrét esetben a kérelmet benyújtó Wagner Károly adójának lejjebbitését, úgy, amint azt a patenta fixa törvény és a globális adótörvény előírja.

A tárgyaláson Cotloiu Romul dr. képviselte a kérelmet benyújtó hentesmestert, aki kijelentette, hogy a most megnyert próbaper után egész Erdélyben, nemcsak Aradon megindítják a peres eljárást az érdekeltek hentes- és mézáros-iparosok.

Erdélyi exportőrök mozgalma a kivitel újjászervezéséért

Árucserét akarnak Magyarország és Ausztria exportőrjeivel

Bucurestiből jelentik: Az erdélyi exportőrök között mozgalom indult meg, amely a kivitel újjászervezését célozza. Az export érdekében olyan intézkedést kívánnak a kormánytól, amely megengedné a Magyarország és Ausztria exportőrjeivel való árucserét. Egyben a kompenzációs törvény megfelelő módosítását is kívánják, valamint egy clearing-intézet létesítését, amelyek ismét helyreállítják a Magyarországgal és Ausztriával való normális gazdasági összeköttetést.

= Az aradi törvényszék elsőbírósa felhívja az IrteX-cég tulajdonosait, hogy a beadott kényszerjegyzési kérelemre vonatkozólag, sürgősen intézkedjenek, vagy egészítsék ki ezt a szükséges okmányokkal, vagy pedig vonják vissza, mert így tárgyalásra nem kerülhet.

= Megállapították a borszesz végleges árát. Bucurestiből jelentik: A szeszmonopólium vezérigazgatósága véglegesen megállapította a borszesz árát. Eszerint a monopólium raktárából átvéve 50 lej lesz a borszesz hektoliterfokkonként. Ehhez még hozzászámítanak 7.50 lejes illetéket, úgy, hogy a borszesz tényleges ára 57.50 lej lesz.

Lényeges változásokat ígér a kormány új gazdasági politikája

Bucurestiből jelentik: Az Angus mai száma hosszú cikket ír a kormány gazdasági és pénzügyi programjáról. A lap szerinti infláció semmi esetre sem lesz, sőt bankjegylebélyegzésről sem lehet szó. Az adózási rendszert teljesen átszervezik és drasztikus rendszabályokat léptetnek életbe az adócsalások megakadályozására. A szeszmonopóliumról szóló törvényt módosítani fogják, mert beigazolódott, hogy a törvény jelenlegi formájában nem szolgálja azt a célt, amelyért alkották. Ugyancsak módosítást szenved a bírói likvidálásról szóló törvény, oly módon, hogy csak azok vehessék igénybe annak kedvezményeit, akik megérdemlik.

A bankok iránti bizalom helyreállítására új banktörvényt is tervez a kormány, ezenkívül gondoskodni kíván arról, hogy a mezőgazdaság újból hitelhez jusson.

LEGUJABB DIVATU

női és férfi strandsandálok,
strandkalapok, gyönyörű fürdőruhák
nagy választékban, olcsó áron

Juliette

kötöttárak szaküzlete Neuman-palota

= Már a női széplő, kendőző és illatszerkeket is elérte a válság. A világ legnagyobb szépségipara Franciaországban van, ahol a francia gyárak forgalma egy év óta szokatlannul nagy visszaesést mutat. A legnagyobb oszlopást a francia kendőző- és illatszeriparra az angol új vámtarifa mérte és ezt megelőzőleg az Egyesült-Államok behozatali nehézségeket támasztottak, úgy, hogy a két legfontosabb fogyasztó piac ugyszólván teljesen elvészett a Franciaországból induló export részére. A legnagyobb francia gyárak állandóan bocsájtanak el személyzetet és szűkítik azokat a kereteket, amelyek még néhány évvel ezelőtt bőségesen ontották a márkacikket a külföldre. Az összes francia gyárak ezidőt mérlegét súlyosan érinti Anglián kívül, a többi európai államban életbeléptetett behozatali tilalmak és a délamerikai súlyos gazdasági krízis, úgy, hogy a legtöbbje az idén osztalékot nem fog fizetni. Igen jellemző a sokat szerepelt Coty nem régen közzétett mérlege, mely az elmúlt évben a részvények névértéke után 50 százalék osztalékot fizetett, addig ez idén nem fizet egyáltalán osztalékot.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Özv. Huszágh Lajosné szül. Wollmann Mária és gyermekei Lajos, Anna és Etelka mélyen le-sújtva jelentik, úgy a saját, valamint a rokonság nevében jóságos férje illetve édesatyjuk

Huszágh Lajos

nyug. főmozdonyvezető

életének 68. és boldog házasságának 37. évében e hó 24-én történt hirtelen elhunytát.

Drága halottunk földi maradványait e hó 25-én, szombaton délután 5 órakor fogjuk Calca Radnei 64. számú házból az ág. ev. egyház szertartásai szerint a felső temetőben örök nyugalomra helyezni.

Emlékét soha nem muló szeretettel és kegyelettel fogjuk megőrizni!

Arad, 1932. június 24.

